

1/2024

INSANE

JYVÄSKYLÄN SUOMEN KIELEN OPISKELIJOIDEN AINEJÄRJESTÖLEHTI

IN

INSANE

SISÄLLYSLUETTELO

SISÄLLYSLUETTELO JA APINALAATIKKO

2

PÄÄTOIMITTAJIEN PULINAT

3

MURTEELLISUUVEN PUOLUSTUSPUHE

4-5

KARHUJA NÄKÖPIIRISSÄ

6-10

MURTEELLISUUTTA VÄHÄ POHOJOSEMPAA

11

HARKKATERVEISIÄ À LA REETTA JA SILJA

12-13

KIRJALLISUUDEN KLASSIKOIDEN LUKEMISESTA

14-18

SIMA-JOSSUN VAPPUVINKIT

19

AKTIIVIESITTELYT 2024

20-27

GRADU - INNOSTAVA JA VÄSYTTÄVÄ PROSESSI

28-29

TUNNELMIA KIVI-VIISUISTA

30-31

HAALARINKASTAJAISET 2024

32-33

MUISTIKUVIA OSMASTA

34-36

TAITOSSA KUULTUA

37

LUONTOKATSAUS SIMAHOLISTIN ELÄMÄÄN

38-39

HOROSKOOPIT 2024

40-41

SANELAISTEN SANAILUJA

42-43

PÄÄTOIMITTAJIEN TAJUNNAVIRTAA

44-46

LENTÄVÄT KENGÄT

47

2

InSane 24. vuosikerta

Julkaisija

Jyväskylän yliopiston suomen kielen opiskelijoiden ainejärjestö Sane ry

Päätoimittajat

Heikki Haapakoski
Johannes Väisänen

Muut toimittajat:

Hilma Latukka
Eveliina Lehtola
Silja Juudin
Teemu Rainamaa
Tanja Varjotie
Reetta Viljajarju

Piirrokset:

Heikki Haapakoski
Leon Mauno
Meeri Paavoseppä
Lumi Wilska

Valokuvat:

Heikki Haapakoski
Silja Juudin
Erika Kilpeläinen
Minna Kokko
Hilma Latukka
Eveliina Lehtola
Leon Mauno
Teemu Rainamaa
Emilia Uotila
Tanja Varjotie
Reetta Viljajarju
Johannes Väisänen

Taitto

Heikki Haapakoski
Eveliina Lehtola
Teemu Rainamaa
Johannes Väisänen

ISSN

2343-5488 (verkkojulkaisu)

www.facebook.com/sanejkl

@sanejkl

www.sanery.org

Tämän vuoden kevään numero onkin kerrassaan insane! Heheh. InSanen uusi päätoimittajapolvi on ottanut lehden hallintaansa ja ravisuttaa lukijoittensa tärjävällä sutkautuksilla! Lehden rikas kirjoittajavuonna. Tämän numeron teemana toimii hallitun kunnioitettavilla jutuille, käsistä villiksi matkaksi sasyntä kimppeihin syövereihin. Lehesukeltamaan muun muassa murteellisuuden maailmaan, tutustumaan uusiin aktiiveihin ja tuutoreihin, juhlistamaan Sanen Kivi-viisuista saamaa voittoa, pelkäämään oman horoskoopin vaikutuksia elämään sekä kuulemaan, mitä sanelaisilla on sanottavaa.

InSanen päätoimittajat Jossu ja Heke

Murteellisuuden puolustuspuhe

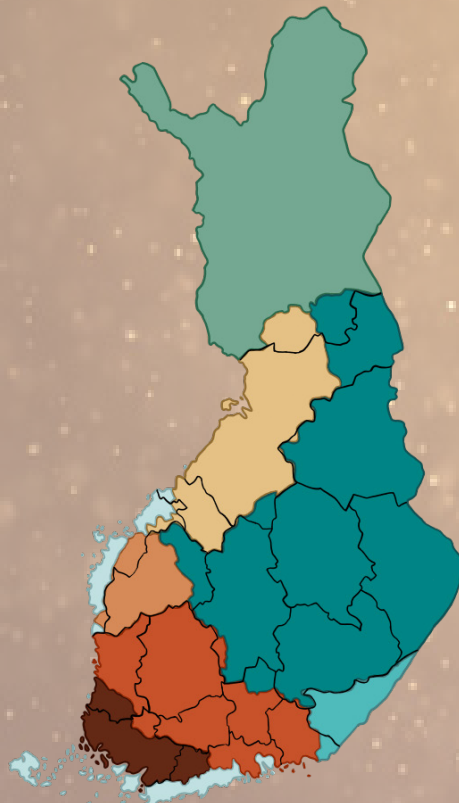
Artikkeli, jota nyt niin ahnaasti silmäilet, koskee omaa murre- ja kielisuhtautumistani. Sen leipäteksti on muodostettu täysin aiheesta johtuen savon murteelle. Koin tällaisen pikku jipon olevan hauska, mutta pääasiassa se on myös omanlaisensa kannanotto tekstien murteellisuuteen. Näillä saatesanoilla sukeltakaamme sanojen syövereihin!

Puolisentoesta vuotta sitte, ennen varsinaisia ylöpistö-opintojani, käväsin avvoemen ylöpiston kaatta kieltietoesuus ja kielpolitiikka -kurssin. Aehehan kuuluu ydinkiinnostuksen kohteisiini, joten voin valtele luettelematta sannaoo kurssin olleen kerrassaan järisyttävä kokemus nuoren Jossukaesen muolimankuvvaan. Kurssi kertoeloomm. Suomen mualla olevista vähemmistökielistä ja murteista, suomen kielen sukukielistä ja englannin kielen ylivallasta. Kurssin käättyäni rupesin kiinnittämmään huomiota enimmäkseen murteen ja finglishin käättöäni. Opin, että murteetkin ovat katoava luonnonvara, joten niitä on aktiivisesti suojattava. Näen minnoon tutkina, missee tilanteissa oekein käättän murretta, ja pyrkänä entisestään lisseemään murteen käättöäni. Sen sijjaan finglishin, toesin sannaoen englannin sekoittamista puhheeseeni, olen kokkeillut vähentee.

Minnoon siitä omituinen savolaenen, että hupajan myös osittaen ooluks ja karjalaks. Käättän nimittäen Oolun murteelle tyypillistä "-kko / kkö"-muotoa, kuten "pelkääkkö nää". Ylöpistöön tullessa oonnii alottana suurenmoesen ruppeeman siinä mielessä, että koetan piästä irti sannaosta minä / sinä. Syy tähän on osaks kielpolliittinen – halluun osaltan tukkee murteellisuutta ja pyrkää käättämään karjalan murteelle tyypillisiä mie / sie -pronominimuotoja. Savon mualla käättetään yleisesti pronominia "minä". Toki on kieltomuotoja "minnen" ja "sinnet", mutta minnuuven täävellinen puuttuminen kallistelloo miut käättämään myös karjalata sen pronomininuotojen vuoks.

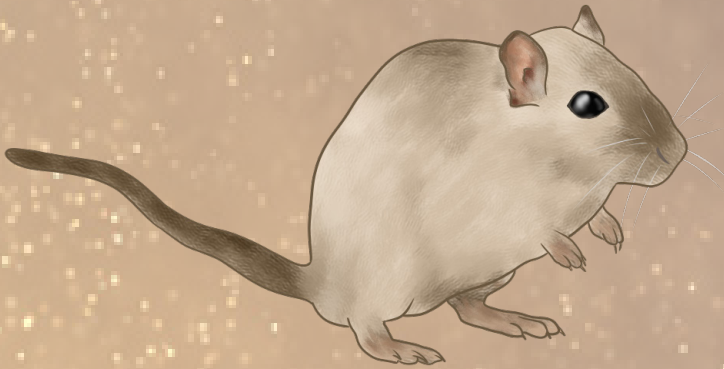
Ylöpistossa slaavikurssilla (XSLX001) törmäsin tsekkiläeseen Comeniuksen Janiin, mukava mies. Tae no en törmännä, onhan ukko muannu nurmen alla jo neljättäsattoo vuotta, mutta

törmännä miekkosen ajatuksiin. Miten viisaeta ajatuksia parrakas suu voekaan piästellä! Modernin opetuksen isä, kasvatustieteilijä ja mies, jonka on tunnustettu keksinneen suomen ja unkarin kielten mahdollisen sukulaesuussuhteen. Tähän artikkeliin hyövyynnän ny kuitennii erityisesti ajatustaan kolomesta kielestä eurooppalaesena standardina; Comeniuksen ideana ol, että jokkaenen oppis oman äetinkielensä lisäksi latinata, tuota eurooppalaesta yleiskieltä, ja nuapurkieltä (Kyppö). Nykypäevänä tuo versio voes olla äetinkielen lisäksi Euroopan nykyinen valtakieli englanti ja jokin nuapurkieli tahi muu Suomen historian kannalta tärkeämmänluatun kieli tae sukukieli (ruotsi, venäjä, saame, viro jne).

Kuva: Suomen murrekartasto. Väritettynä eri murreryhmät ja rajattuna maakuntien rajat. Tekijä: Leon Mauno.

Kuva: Sukunimestä Kellberg on muokattu kutsumanimi gerbiili (kuvassa oleva hassuttelija). Tekijä: Leon Mauno.

Edesmennyt kirjailija, isosetäni Aarno Kellberg totesi kerran: "Ee mänis vua savolaesus pelekiks letuiks". Tällä hiän tarkoetti sitä, että savolaeset muistetaan nykypäevinä ennemmin stereotyyppisistä luonteenpiirteistään että ruokakulttuuristaan kuin omasta rikkaasta murteestaan. Aarno ol savolaesuuden ja murteellisuuden suuri puolestapuhuja. Sanottakkoon näen tämän kappaleen loppuun, että sukunimi Kellberg on savolaesten suussa muotoutununna monneen er muotoon, parraimpina toennäköisesti Keleperi ja gerbiili! Tässä teelle vähän laasuttavoo: tavuttakkeepa savolaestettu sukunimi muotoon ke-le-per ja alakakkee laasummaan nimmee hittaasti, noppeuttaen tahtia. Minkä sanan suatta muovostummaan?

Viime aekoena oon kiinnittänä niin paljon huomiota savon murteeni käättöön ja lisseemiseen, että oon huomanna yl'savolaestanneeni joetakin sanoja. Itsenäesyyspäevänä 6. joulukuuta (noen klo 17, ennen Linnan juhlia) käppäelin muina miehinä parkkipaekalle, kun sannaen "missee päen parakkipaekkoo se aato tiällä oekein on?" Tässähän vaehtu jo laasahuksen merkityskii! Parkista parakki.

Nerokkaat sanakiännökset ovat miulle mieleen. Validista tulloo pätevä ja "makes sense"-laasahduksesta Maken järki. Eräs tuntemamme viisas immeenen ruukkoo sannoo "villi", englannista 'wild'. Ussein käätetty muoto "inessä" voes olla heleposti vuan mukana tai messissä. Skipata oeskin ohitto.

Ollessani sivarissa Kuusamossa, Oulangan tutkimusasemalla, käväsin Käylän kylällä parturissa. Ensimmäestä kertoo, kun tapasin nelissäkymmenissä olovan naisyrittäjän ja esittävyttiin, hiän tyyttäs jo kyselemmään "mistee päen Savvoo sitä oekee ollaa kotosi?" Sattumoesin naekkonen oli kii samalta kylältä lähtösin! Hiukan taastatarinoo tähän väliin: tämä ol nimenommaan aekoo, jolloen kävin kielpolitiikka-kurssia, joten olin jo alakana kiinnittämään huomiota murteeseeni ja tiedostin käättävänä sitä perheen, sukulaesten ja ystävien kesken että somessa, mutta ylleisessä kanssakäämisessä huastelen ylleiskielellä. Joka tappaaksessa tulii siihen tulokseen, että savoni voepi tunnistoo puhetyylistä, vaikka puhkuisin ja puheskelsin ylleiskieltä.

Joillekuille täläenen teksti suattaa aiheuttoo närkästystä. Toki jos ensiksi pittee ymmärtee toesella murteella lukova teksti ja sitten miettiin, onko ollenkaan sammoo mieltä asian suhteen vaeko eekö! Tällä tekstillä oon pyrkinä puolustamaan murteellisuutta ja sen säilyvyyttä, sillä se on katoava luonnonvara. Kielestä ei tarvihe olla häppeissään. Kato vaekka miuta: minnoon huastana kokonaesen artikkelin verran ommoo murrettan! Mittee esmerkiks finglishiin tulloo, oon joutuna tekemään välillä töetä kitkeäkseeni enkunkieliset sanat peruspuhheestani. Yhä nykyännii enkun sanan jootuessa suuhuni haen sen suomennoksen mieleeni: samalla muisti paranoo. Ee, minnen oo enkkuvastaenen. Ee ole kyse mistään niin pikkumaesesta. Sen sijaan minnoon kielisyrrjintävastaenen ja dominoevien, muita heikentävien kielien, vastaenen. Mie nimenommaan tahon puolustoo mualiman monikielisyttä, mikä on valitettavan uhattuna tällä hetkellä. Miun sanoma onnii: mäne ja huasta murrettas syämme kyllyyvestä!

P.S. Joko lausuit ke-le-per ensiksi hittaasti, siten noppeuttaen? Jos et, niin alahan laputtoo! Jos kyllä, niin annappa ku myö pestään saippuala siun suu!

Johannes Väisänen

– se höpinämestari

Lähde:

Kyppö, Anna. Jan Amos Comenius, Did you know? Slavic Languages and Nations, Blended teaching, KYPPÖ1 17.012024 – 24.04.2024.

Taustakuva: Pixabay

Karhuja näköpiirissä

Olen aina ollut kiinnostunut kansanperinteistä ja varsinkin niiden suojelemisesta. Erään kotikylän tuttuni kautta sain kuulla yhdistyksestä nimeltään Karhun kansa. Se on uskonnollinen yhdyskunta, joka elvyttää ja varjelee itämerensuomalaista uskonnollista kansanperintöä. Tämä artikkeli kertoo, minkälainen yhdistys Karhun kansa on. Juttua varten haastattelin yhdistyksen tiedottajaa Lumi Wilskaa. Käytän Karhun kansasta tässä artikkelissa myös lyhennystä KK liiallisen toiston ehkäisemiseksi.

Mikäs se tällainen Karhun kansa oikeastaan onkaan?

Karhun kansa on rekisteröity uskonnollinen yhdistys, jonka idea lähti aluilleen vuonna 2011. Virallisesti se pääsi rekisteriin vuonna 2013. Ryhmä on eriytynyt Taivaannaulasta, joka on nykyisin kansanperinteeseen keskittynyt yhdistys, kun taas Karhun kansa keskittyy enemmän muinaisuskoon, esikristilliseen perinteeseen ja hengellisyteen. Koska KK on rekisteröitynyt yhdistys, on sillä samat lain antamat suojat ja oikeudet kuin millä tahansa muulla uskonnolla.

Kuva: karhun tassu. Tekijä: Lumi Wilska / Lumi Lumo

”Haluttiin virallisuus toimintaan, ettei se olisi sitä, että hörhöt metsässä leikkii”, toteaa Wilska itseironisesti ja naurahtaa.

Yhdistys on haaveillut myös kommunikatiosta sukukansojen kesken; koska kyseessä on perinne, joka kuuluu suomalais-ugrialaisten laajempaan uskomusperinteeseen, olisi kiehtovaa tutkia yhtäläisyyksiä kansojen välillä. Ukrainan sota on valitettavasti toistaiseksi keskeyttänyt aiheet.

Kalevalalla on oma merkityksensä Karhun kansalle. Wilska kuitenkin haluaa täsmentää: ”Kalevala ei ole Karhun kansan pyhä kirja tai lähde – eikä se ole ongelmaton tai kritiikin yläpuolella oleva teos – vaan lähdemateriaalina ovat Suomen Kansan Vanhat Runot -arkiston aineisto.”

Harjoitetun uskon monet nimet

Oma tuttavani käytti uskosta sanaa väentäpaisuus. Mikäs sana se tämä tällainen on? Wilska lähtee vastaamaan kysymykseen aloittaen näin:

”Rakkaalla lapsella on monta nimeä. Folkloristiikassa puhutaan itämerensuomalaisesta muinaisuskosta, joka liittyy esikristilliseen maailmankuvaan ja siihen liittyviin perinteisiin ja uskomuksiin.”

Tästä herää kysymys, miksi itämerensuomalainen eikä juuri suomalainen? Tuohon aikaan ei ollut vielä Suomen valtiosta tietoaakaan, erottamassa ihmisiä toisistaan. On olemassa

Kuva: piirros karhusta.
Tekijä: Meeri Paavoseppä.

yleisestikin käytetty termi suomenusko, mutta Karhun kansaankin kuuluu myös paljon karjalaisia, joten termi on esimerkiksi heitä kohtaan syrjivä, jopa nationalistinen. Suomalaiset eivät ole ainoita, jotka kyseistä uskoa harjoittavat vaan se on yleinen muittenkin suomalaisugrialaisten kansojen keskuudessa.

Mutta entä se väentapaisuus? Itämerensuomalaiseen maailmankuvaan kuuluu olennaisena osana käsite väki, puhutaan väestä. Wilska selittää väen näin:

”Väki on sekä yleismaailmallinen elämänvoima – toiset perinteet puhuvat esimerkiksi manasta tai chista – että yleistermi erilaisille tuonpuoleisille olennoille: kuten haltijat, esivanhemmat ja jumalat. Väkeä on kaikessa. Sana tulee vanhasta kantauralilaisesta wäke, joka tarkoittaa voimaa, virtaa, joukkoa tai apua. Jos japanilaisen shinto-uskonnon termi kami on tuttu, näillä kahdella on paljon samankaltaisuuksia.”

Väki on voimaa, sitä voi esiintyä luonnossa ja pyhillä paikoilla. Joillekuille usko-termi ei tunnu omalta, sen sijaan se voi olla nimenomaan väentapaisuutta tai väentajuisuutta, joista jälkimmäistä voisi verrata ajantajuisuuteen. Kaikki kuitenkin tarkoittaa samaa asiaa. Esimerkiksi KK:n yhdyskuntajärjestyksessä puhutaan virallisesti itämerensuomalaisesta muinaisuskosta. Toisille kyse ei ole uskosta vaan pikemminkin elämäntyylistä. Tämä vaihtelee jokaisen oman elämäntilanteen mukaan, mikä osa-alue vain puhuttelee itseään eniten. Karhun kansan yhdyskunta ei aseta rajoituksia tai vaatimuksia ihmisten uskon määrälle tai laadulle.

Millainen on ollut Karhun kansan vastaanotto ihmisten keskuudessa?

Alussa ihmiset naureskelivat, että onko tämä jokin vitsi vai ovatko yhdyskunnan ihmiset tosisaan. Virallisen aseman saatuaan asennoituminen Karhun kansaan muuttui parempaan.

KANSANPERINNE

Kuva: karhunpäivän kunniaksi tehty teos. Tekijä: Lumi Wilska / Lumi Lumo Art.

Wilska kertoo, että häneltä on toisinaan kysytty, eivätkö KK:n jäsenet usko tieteeseen. Hän tähdentääkin, että usko ei mene tieteen edelle vaan toimii sujuvasti tieteen lomassa, ja parhaimmillaan nämä kaksi asiaa täydentävät toisiaan. Kysymys on loppujen lopuksi pyrkimyksestä maailman ymmärtämiseen. Luonnonuskoista puhuttaessa joillekuille voi tulla mieleen homeopatiat sun muut. Yhdistys itse seuraa ahkeraan folkloristiikan tiedekenttää.

Yleisesti ottaen ihmiset ovat olleet suht innoissaan KK:n toiminnasta ja jopa ihastelleet sitä, että joku on herättämässä henkiin tällaista uskonnollista perinnettä. Jos saa mahdollisuuden puhua ihmisten kanssa, niin useimmiten epäluuloisetkin ymmärtävät paremmin mistä on kyse.

Millaisia tapahtumia löytyy?

Neljä vuotuistapahtumaa: talvennapa (13.1.), hela (toukokuun lopulla), karhunpäivä (13.7.) ja kekri (31.10).

Miksi vain neljä? Järjestäminen on iso prosessi

ja KK:n toiminta pyörii vapaaehtoisvoimin. Juhlia vietetään vuodenkierron ylläpitoon ja sen juhlimiseen sekä erilaisten rituaalien järjestämiseen liittyen.

Tapahtumia pidetään toistaiseksi vuokratuissa leirikeskustoissa ja majapaikoissa, mutta KK haaveilee omasta rakennuksesta. Rahoituksen löytyessä olisi kiva saada myös oma sihteeri, joka rupeaisi hoitamaan tällä hetkellä eri vapaaehtoisille koituneita askareita.

Koska suurin osa jäsenistä asuu pääkaupunkiseudulla, Turussa ja Tampereella, keskittyvät tapahtumat etelämmäksi. Voiko täten esimerkiksi lappilainen jäsen ryhtyä tapahtumanjärjestäjäksi omalla paikkakunnallaan? Wilska vastaa, että voi, kunhan varmistaa asian yhdyskunnan hallitukselta, ja itse hoitaa järjestelyt ja logistiikan. Apuja ja neuvoja varmasti saa. Tärkeintä on tällaisen jäsenen muistaa, että tapahtumaa luodessaan hän toimii Karhun kansan edustajana.

Oman rakennuksen lisäksi yhdyskunta on haaveillut omasta pyhästä lehdosta, jonne saattaa jäsenensä kuoleman jälkeen. Siitä, millainen tämä lehto olisi, ei olla vielä päästy ideavaiheen ohitse, mutta tähänkin tarvittaisiin varoja.

”Vuokratun leirintäkeskuksen takapiha ei ehkä ole pyhälle lehdolle ideaalisijainti”, lohkaisee Wilska. Hän itse haluaisi lehtoon luonnonlähteen sekä kuppikiven; ja koivupuun, männyn ja kuusen eli Ylisen, Alisen ja Keskinen puut.

Tästä päästäänkin sopivasti maailmankuvasta puhumiseen.

Eli mitä tarkoittaa Ylinen, Alinen ja Keskinen? Wilska selittää maailmankuvaa siten, että maailma jakautuu kolmeen tasoon eli Yliseen, Aliseen ja Keskinen. Koivu merkitsee universaalisti, myös meidän sukukansoilla, Ylistä, mutta riippuu kokijasta, merkitseekö mänty ja kuusi Alista vai Keskestä. Maailman kolmijakoisuus on olemassa enemmän symbolisella ja myyttisellä tasolla, aivan kuten kristittyjen taivaaseen ei pääse lentämällä, tai Helvettiin kaivautumalla maan alle.

Keskinen on se, missä ihmiset ja erilaiset luonnonväet sijaitsevat. Keskisestä lähtee Tuonelan

joki Aliseen, joka joissain myyteissä on Keski- kisen vastakohta: kun siellä on päivä, Keski- kissä on yö; kun Keski- kissä on kesä niin Alisessa talvi ja kun Keski- kissä vanhetaan niin Alisessa nuor- rataan. Kaikki kuolleitten sielut päätyvät Aliseen – se, saavatko sielut Tuonelan valtakunnassa rangaistuksia tai palkkioita eläytystä elämästään, vaihtelee kansanperinteen ajan ja paikan mu- kaan.

Linnunrata yhdistää Alisen Yliseen, jossa esi- merkiksi elämänjumalatar Iro asustaa. Siinä, mis- sä Alisessa on erinäisiä kuolemaan, viisauteen ja noituuteen liittyvää väkeä ja jumaluuksia – kuten Louhi – on Ylisessä elämään ja valoon liittyvää voimaa, kuten Päivätär ja Kuutar.

Maailmankuvaan liittyy idea syklisyydestä, tietynlaisesta kiertokulusta. Ylisestä voi päästä Keski- kseen, sieltä Aliseen, josta voi taas saavuttaa Ylisen. Tässäkin esiintyy sielukäsitys, jonka mu- kaan meillä on kolme sielua: 1) henki- tai löy- ly- eli ruumissielu, 2) luontosielu ja 3) itsesielu. Kun henki lähtee, niin ruumissielu lähtee myös hengityksen mukana.

Luontosielu on onnen ja maagisen kyvykkyy- den lähde. Sen voi kuitenkin hävittää tai kadot- ta; se voi lähteä pois tai sen voi saada lahjaksi.

Kuva: kápälikkö (suojaa pahalta ja tuo hyvää). Tekijä: Lumi Wilska / Lumi Lumo Art.

Esimerkiksi vahva tietäjä saattaa lahjoittaa oman luontonsa oppilaalleen.

Kolmas sielu eli itsesielu on meidän persoo- namme, joka on kykenevä lähtemään pois ruu- miista esimerkiksi unien tai transsin aikaan. Se on se osa meistä, joka lähtee kulkemaan Aliseen ja sitten Yliseen samaan aikaan, kun luontosielu palaa muun väen keskuuteen ja henkisielusta tu- lee ilmaa.

Kaiken kaikkiaan, miltä yhdistyksen tule- vaisuus näyttää?

Koska Karhun kansaan on tasainen kiinnostus ja kasvava tietoisuus, suhtautuu Wilska tulevai- suuteen luottavaisin mielin, varsinkin, kun yhdys- kunta on jo saatu alulle. Kuten missä tahansa muussakin uskonnollisessa yhteiskunnassa, voi myös Karhun kansa jakautua erilaisten näkemys- ten ja tulkintojen johdosta. Tämänhän näyttää vain aika.

Yhdistys pilkistää tulevaisuuteen positiivisuu- della ja pyrkii saamaan rahoituksen, jotta sihteeri, pyhä lehto ja oma rakennus olisivat mahdollisia. Wilska toteaa tämänhetkisten keskustusten olevan aineettomia, kuten Discord-chättipalvelu, Kar- hun kansan nettisivut ja KK:n foorumi.

Jäsenyydestä ja jäseneksi liittymisestä

Jäseneksi pyrkivän on oltava vähintään 15-vuotias ja pystyvä allekirjoittamaan yhdys- kuntajärjestyksen säännöt. Vaikka yhdistyksen on täytynyt luoda monimutkaiselta näyttävät puitteet, on toiminta todellisuudessa joustavam- paa. Prosessi etenee seuraavasti:

1. Jäsenehdokka lähettää vapaamuotoisen ha- kemuksen jäsenihteerille.
2. Vuotuisjuhlissa Karhun kansan hallitus haastattelee uuden tulokkaan.
3. Hallitus äänestää jäsenehdokkaan jäsenyy- destä enemmistääniperiaatteella.
4. Uuden jäsenen tulee päivittää väestörekis- teritietonsa.

Yhden vuotuisjuhlan aikana kolmesta viiteen ihmistä on mahdollista haastatella. Haastattelun tarkoituksena on varmistaa, että jäsenehdokka tietää, mihin on pyrkimässä ja se, että yhdyskun- ta pääsee tapaamaan uutta tulokasta sekä vas- taamaan tämän kysymyksiin.

KANSANPERINNE

Haastattelu on toisaalta myös varovaisuus-toimenpide – erityisesti KK:n alkuaikoina yhdistykseen pyrki henkilöitä, jotka ajoivat omaa poliittista agendaansa. Yhdistys tähdentää, että syrjimiselle, rasismille ja yhdyskunnan nimissä tehdylle poliittiselle toiminnalle on nollatoleranssi. KK:n juhlissa noudatetaan turvallisen tilan periaatteita. Joskus jäsen on voinut turhautua jäsenyyden pitkään odotteluun. Yhdistys itse ajattelee, että nimenomaan tuo aika antaa jäsenehdokkaalle mahdollisuuden ajatella, onko toiminta sittenkään itselle tarkoitettua eikä hetken mielijohde.

Juhlat ovat avoimia kaikille eli jäsen ei tarvitse pakosti olla. Juhliin osallistuminen ei myöskään sido henkilöä mitenkään yhdyskuntaan. Jotkut ihmiset käyvät kaikissa juhlissa, mutta eivät syystä tai toisesta halua virallisesti liittyä KK:aan, mikä on yhdyskunnalle täysin ok. Eroaminen onnistuu kirjeitse yhdyskunnan hallitukselle. Korona ehkäisi tapahtumat, jolloin haastatteluja ei voitu tehdä. Nyt Karhun kansa pyrkii purkamaan kyseisiä jonoja. Jäsen voi kuulua ja harjoittaa muitakin uskontoja tai perinteitä, jos kyseisen uskonnon tai perinteen säännöt niin sallivat.

Taustakuva: Pixabay

Johannes Väisänen

– se jutun rustooja savolaenen

Suomenopettajat

Murteellisuutta vähä pohojosempaa

Jo aivan tän lehen alotusvaiheesa tuli tältä mun päätoimittajaparilta Jossulta idea murteellisuuden lissäämisestä InSanesa. Hunteerasin siitä sitte että murteellisuue näkymine eri muovois-saa lienee tosijaa suhteellisen suotavaa varsinki näin suomen kielen opiskelijoitten lehesä, joten lupasin heti höylinä kirjottaa itekki tämmösen lyhkäsen jutun aiheesta. Hyövyynnän luonnollisesti ommaa murrettani elikkä kaunista raahelaista kieltä.

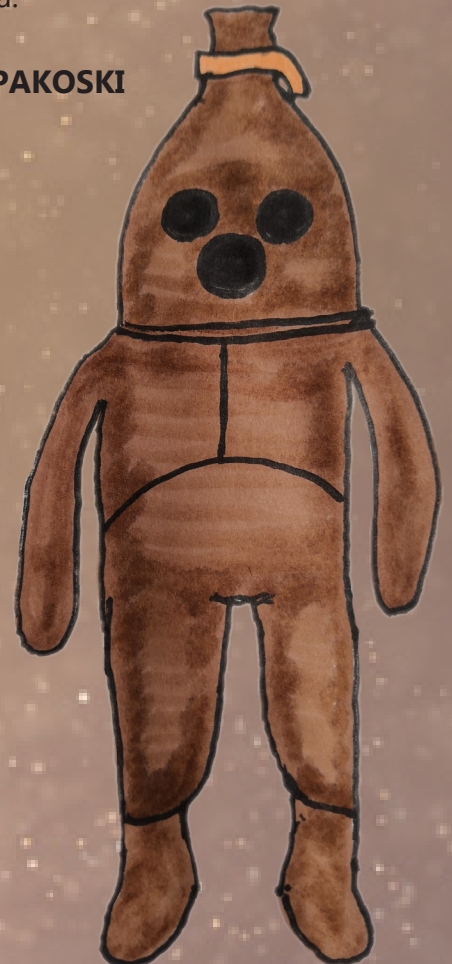
Kone eesä ja pullo raanavettä ja pussi kompiaisia vieresä. Eipähä tuu uupelo. Mistäköhän määlottasin? Noh, ensin hiukkasen taustoja. Raahen murre itessään on tosi lähellä Oulun murretta mutta ottaa ehkä vähä enemmän vaikutteita myös etelästä päi. Eli kuhtunki sitä täsä artikkelisa ny ylypiästi ihan omaksi Raahen murteekseen. Joitaki tän hienon murteen ylleispiirteitä on esimerkiksi niin kuhtutut välivokkaalit, elikkä esimerkiksi sanasta "jalka" tullee "jalaka" ja sanasta "kirja" tullee "kirija". Tapana on myös pitkittää joitaki sanojen keskellä olevia konsonantteja meleko palijo: vaikkapa lause "Menen tapaamaan kaveria" muuttuu puhekielesä heleposti muotoon "Meen tappaan kaveria", joka sitte taas saattaa mahdollisesti herättää jokusen kysymyksen kuulijasa. Eli jos määlä siis joskus satun selittelemään jotaki tommosia niin ei tarvi olla huolissaan, ainakaan kovin palijua.

Ja oha se totta että puhetapa vaikuttaa myös muun ympäristön ohella ihmisen identiteettiin. Määlä ruukaan yleensä aina puhua tällä tavalla mutta eihän siihen tuu kiinnitettyä mittään huomiota jos kaikki muukki ympärillä tekkee niin.

Ussein asiaa pysähtyyki aatteleen vasta ku sitä kieltä röijää mukanaan sinne suureen maailmaan ja eri ihmisten murteet mennee pahki toisiinsa - eli siis törmäävät. Pijin ihte tätäki sanna ennen normaalina mutta oon saanu olla päntiönnään selittelemäsä sitä isollekki köörille ihmisiä. Mutta joo, turha täsä on liikoja jappasta. Yritän täsä lähinnä vaan sanua että olokaa rohkiasti ylypeitä omasta kielestänne, millä tavalla sitä ikinä sitte puhutteki.

Kuvasa muuten Wanaha Herra eli maailman vanahin sukelluspuku, joka lienee myös Raahen suurin ylypeyenaihe. En löytäny vappaasti käytettävää kuvaa nii pääsin ihte piirtelemään. Eihän siitä häävi tullu mut ajjaa kait se asiansa. Ei olla liian ranttuja.

- HEIKKI HAAPAKOSKI

Harkkaterveisiiä à la Reetta ja Silja

Keväiset terveiset S2-harjoittelusta!

Tämä kevät on kulunut kiireisissä, mutta mukavissa, tunnelmissa. Olen ollut opettajan ainepedagogisten opintojen S2-harjoittelussa aikuisten kotoutumiskoulutuksessa. Harjoittelujaksoni suoritin jo tammi-helmikuun aikana, mutta sen jälkeen olen tehnyt töitä tässä samassa firmassa ihan ikioman ryhmän kanssa.

Harjoittelu itsessään oli erittäin mukavaa. Perinteisen opetustyön lisäksi sain harjoitella myös oppimateriaalien tekemistä ja testien tarkastusta. Kaiken teimme yhdessä ohjaavan opettajani Minnan (joka on muuten entinen sanelainen!) kanssa.

Parasta S2-harjoittelussa ja nimenomaan kotoutumiskoulutuksessa on ehdottomasti se, että saa harjoitella omantyylistä opetusta ilman kiirettä tai painetta. Opiskelijoiden kanssa on aina hauskaa ja läppä lentää. On myös kivaa päästä kokeilemaan opettamista muuallakin kuin Norssilla.

Mieleenpainuvin kokemukseni S2-harjoittelusta on ehdottomasti se, kun selitin opiskelijalle, mikä on sukupuolitauti ja hiivatulehdus. Siinä oli kyllä kieltämättä vähän pokassa pitelemistä. :D

Suosittelen S2-harjoittelua ihan jokaiselle, jolla on pienikin epäily siitä, että ala saattaisi kiinnostaa. Tätä päätöstä en ole katunut sekuntiakaan!

Reetta

Kirjoittajat valmistautumassa oppituntiin.

Aurinkoinen tervehdys opetusharjoittelusta!

Kuten monen muunkin neljännen vuoden opiskelijan, myös minun kulunut lukuvuoteni on mennyt opettajan ainepedagogisiin opintoihin kuuluvan opetusharjoittelun parissa. Molemmat omat perusharjoitteluni suoritin Jyväskylän normaalikoulun yläasteella ja lukiolla. Soveltavan harjoitteluni puolestaan suoritin erään toisen koulun ensimmäiselle luokalle pidetyn kamishibai-projektin kautta.

Harjoitteluvuosi on ollut kokonaisuudessaan hyvin tapahtumarikas, ja siihen on sisältynyt sekä yläettä alamäkiä. Kaiken kaikkiaan kuvailisin sitä kasvun aikakaudeksi, sillä tuntuu, että olen päässyt oppimaan valtavasti uutta niin koulumaailmasta kuin itsestänikin. Nyt jälkikäteen muistelen harkkavuotta kiitollisin fiiliksin.

Mielestäni parasta harjoittelussa ovat olleet kaikki ne hetket, kun huomaa, että oppilaat aidosti kuuntelevat ja oivaltavat omilla oppitunneilla. Myös siitä tulee hyvä mieli, kun kehittää jonkun tosi hyvän tehtävän, joka toimii myös opetuksessa hyvin. Tämän lisäksi on ollut ihanaa päästä tutustumaan paremmin muihin opiskelijoihin sekä tehdä yhteistyötä heidän kanssaan.

Mieleepainuvin kokemus on ehdottomasti ollut kamishibai-projekti. Ykkösluokkalaisten kanssa työskentely toi ihanaa vaihtelua harjoitteluvuoteen. Soveltava harjoittelu toi mukavasti uutta näkökulmaa ja myös taidelähtöisyys tuli tutuksi ihan konkreettisella tasolla. Oli myös kiva päästä työstimään omaa materiaalia projektia varten – etenkin jänisten piirtäminen pääsi tulemaan hyvin tutuksi. :D

Terkkuja nykyisille pikkuharkkalaisille ja tuleville harkkalaisille:

- Muista pitää itsestäsi huolta ja ottaa aikaa myös palautumiselle.
- Turvautukaa toisiinne ja kehittäkää asioita yhdessä.
- Älä pelkää virheitä tai vastoin käymisiä, sillä niitä käy kaikille. Omista virheistä kannattaa oppia, mutta niihin ei saa lamaantua.

Iloa ja valoa kevääseen!

<3: Silja

Kirjallisuuden klassikoiden lukemisesta

Kirjallisuuden klassikot.

Nuo kivasti kutkuttelevat hengen tuotokset, joita lukiessa huomaa kamppailevansa niin monimutkaisten, lukijan omaan aikakauteen ja kokemuksiin vaikeasti rinnastettavien tapahtumien, hahmojen ja miljöiden kuin myös aika ajoin liikakoristeltujen tai vaikeaselkoisten virkkeiden kanssa, jotka toisinaan on pyhitetty yksilön tajunnan sisäisen, repaleisen monologin syväluotaamiseen; kerronnan sekavuudesta aiheutuu ensi alkuun epäuskoisuutta, jota seuraa turhautuminen ja sitten jonkinasteinen viha koko teosta – sen hahmoja, kertojaa, ellei itse kirjailijaakin kohtaan – kunnes kamelin selkä katkeaa ja pitkästyminen koko ”magnum opukseen” on vääjäämätön lukijan laskiessa teoksen käsistään syvään huokailien ja löytäen itsensä myöhemmin netin keskustelupalstoilta

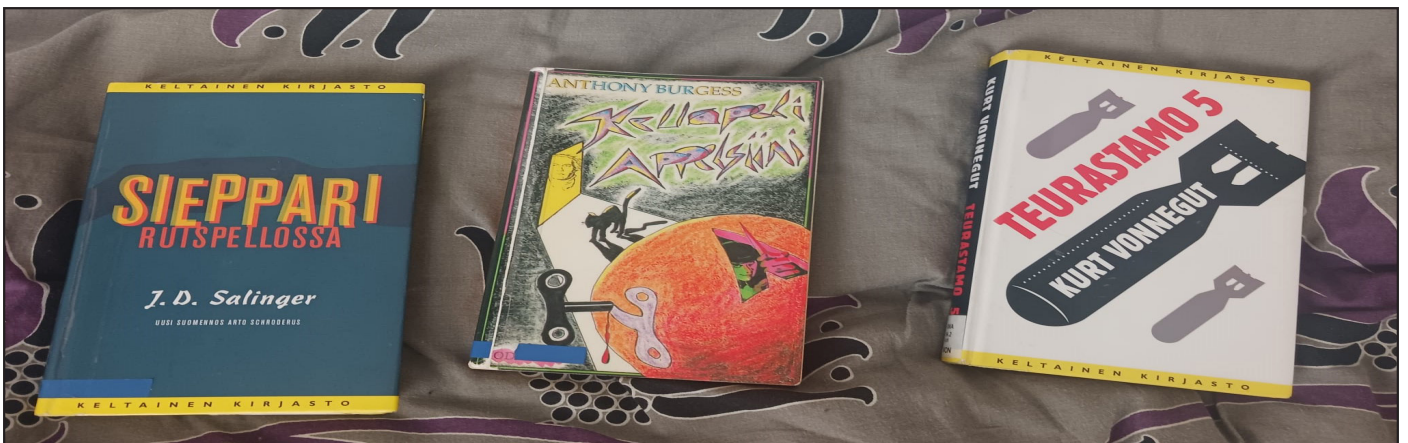

tai vastaavilta ajatustenvaihtoorumeilta – tai konekiväärifoorumeilta, kuten itse niitä nimitän – joissa mieleen tulevat (usein katkerat) ajatukset pitää tyylyttää mahdollisimman nopeasti ulos kaiken kansan luettavaksi liikoja itsereflektioita harrastamatta: kuinka teos ei ollut maineensa veroinen, tajuntoja räjäyttävä kirjallisuuden uusi Raamattu; kuinka teoksessa oli rivien välistä – ja toisinaan ihan rivien sisälläkin – aistittavissa sangen patriarkaalinen, paasaava maailmankuva tai yhteiskuntamalli, johon liittyvät usein tietynlaiset rasistiset pohjavireet; kuinka kertomuksen henkilöt höpöttelevät ylipitkiä yhteiskunta- tai yhteisöanalyyssejä – usein *in vino veritas* – kuinka teoksessa tapahtuu yksinkertaisesti liikaa asioita, jotka eivät tyydyttävästi kontribuoi teoksen juonen ja päätännön kanssa saaden täten lukijan teoksen (syvä)analyysiin käyttämän ajan tuntumaan ovelan julmalta kirjailijan virittämältä ansalta, jolla lukija on saatu tuhmaamaan aikaansa erinäisten punaisten lankojen yhteensolmimiseen, mutta joiden hän huomaa lopulta olleen vain saman langan kaksi eri päätä ja nyt koko kerä on umpisolmussa; kuinka kertoja usein pilaa loppuratkaisun tai tulevan tapahtuman vihjaamalla siitä kiusoittelevasti etukäteen; kuinka hahmot ovat liian yksiulotteisia

ja epäaitoja, jonkin koomisen tai traagisen luonteenpiirteen karikatyyreja toimien yhtä luontevasti kuin robotit tai pikemminkin kuin marionetit, samalla kun ohjaaja vetelee langoista muka näkymättömissä, vaikka loppujen lopuksi on täysin selvää, että nukkejen eli hahmojen liikkeen takana ei ole nukke itse, vaan vaatimus juonen loppuun kuljettamisesta kävi miten kävi – *Acta est fabula, nunc plaudite!* (Näytelmä on päättynyt, nyt taputtakaa!). Sanalla sanoen, teos on aivan kamalaa luettavaa, ja ajan voisi käyttää paremminkin.

Vaikka edellä mainitsemani kritiikki onkin osittain aiheellista klassikkoteoksista puhuttaessa – ja on hienoa, että kirjallisuuden klassikot herättävät intohimoja suuntaan tai toiseen vielä kauan niiden ilmestymisen jälkeenkin – en itse ole kuitenkaan kritiikin kanssa täysin samoilla linjoilla. Olen tässä useamman vuoden lueskellut erinäisiä kirjallisuuden klassikoita, kahlaten niitä läpi toisinaan hammasta purren, toisinaan suorastaan hullunkiihto silmistä paistaen, immersioituneena niiden maailmaan, tapahtumiin, henkilöihin, tematiikkaan, kieliasuun jne. Tavoitteena on lukea kaikki (!) klassikot läpi, ja sen lisäksi, että tämä tyhmänrohkea tavoite vie älyttömästi aikaa, vaikeuttaa sitä lisäksi se tosiasia, ettei ole suinkaan selvää – ei muille eikä varsinkaan itselleni – mitkä kaikki teokset loppujen lopuksi ovat klassikoita ja mitkä eivät: missä menee se veteen piirretty viiva, joka tuomitsee toisen teoksen klassikoksi ja ”must-readiksi”, toisen taas ”ihan ookooksi, mutta parempiakin vaihtoehtoja on”. Mikä teos on klassikko, mikä ei ja miksi? Ja ennen kaikkea: miksi klassikoita edes pitäisi lukea, julkaistaanhan nykyään paljon validia, ajatuksia herättelevää kirjallisuutta; miksi siis kaivaa menneisyyden luurankoja esiin? Argumentoisin kuitenkin, että nämä luurangot eivät ole luurankoja lainkaan: ne eivät loju maan alla unohdettuina myöhempien arkeologien (tai paleontologien) esiin kaivettavaksi ja ihmeteltäväksi, vaan pikemminkin klassikkoteokset ovat kuin kukkia tai puita, joiden siemenistä versoo uusia kukkia ja puita. Puita, jotka ovat toki yksilöitä omine tunnusomaisine piirteineen, mutta joiden perimässä on samalla vanhojen teoksien DNA:ta. Klassikkoteokset rakentavat täten pohjaa nykyaikamme kirjallisuudelle. Kirjat käyvät keskenään dialogia.

Kirjallisuuden klassikot, jotka valitettavasti ja kiistatta ovat ainakin toistaiseksi valtaosaltaan länsimaisen kaanonin jäsenistä muodostuneita, ovat klassikoita sen vuoksi, että niihin sisältyy jokin perustavaa laatua oleva, yleisinhimillinen opetus tai kokemus: teokset kertovat jotain siitä, mikä liittyy olennaisesti ihmisyyteen, ihmisenä olemiseen. Se ”jokin” on tunne, tuntemus, joka määrittelee tarinan hahmojen käytöstä ja jota ilman tarina ei voisi tapahtua. Hahmojen ilot ja kärsimykset tarjoavat samastumispinnan lukijalle, joka saa – ehkä sykähdyttävänkin – vakuuden siitä, että hän ei yksin tunne niin kuin tuntee ja koe niin kuin kokee, vaan myös muilla ihmisillä on vastaavanlaisia tunnetiloja ja elämäntilanteita: lukija ei siis ole yksin tuntemustensa ja kokemustensa kanssa, ei tyhjiössä syntynyt ja kasvanut niin kuin ei kirjakaan. Klassikkoteos käsittelee jotakin puhuttelevaa, yleismaailmallista ongelmakohtaa ihmisen elämässä samaan aikaan tutulla, mutta kuitenkin myös uudella, oivaltavalla tavalla.

KIRJALLISUUDEN KLASSIKOISTA

Yksinään pelkkä inhimillisen kokemuksen tai tunteen kuvaaminen ei toki riitä, vaan klassikoksi luokiteltavassa teoksessa – jos ei ilmestyessään, niin ainakin myöhemmin – täytyy olla universaalin inhimillisen piirteen (heikkouden?) lisäksi jonkinlainen teoksen julkaisuaikaan ja usein myös julkaisupaikkaan sidottu kytkös, joka erottaa sen muista pohjimmiltaan samanlaisia teemoja käsittelevistä teoksista. Universaaliuden lisäksi teoksen pitää siis syntyä oikeaan aikaan ja paikkaan ollakseen klassikko. Teos saattaa olla esimerkiksi kuvastoltaan tai tematiikaltaan epäortodoksinen sen julkaisuaikaan nähden, tai sitten kirjailijan tapa, kerrontatyyli, on erikoinen, joidenkin mielestä ehkä jopa hirveä tai suorastaan väärä. Teos voi esimerkiksi syväluodata ihmisen tunneskaalaa (kirjallisuudessa) ennen näkemättömällä tavalla, esimerkiksi Goethen romaanissa *Nuoren Wertherin kärsimykset* kirjailija käsittelee varmasti lähes kaikille tuttua aihetta, rakkaudesta aiheutuneita sydänsuruja, mutta aiempaa ”aistillisemmin” ja rohkeammin, antaen Wertherin epätoivon ja ajautumisen umpikujaan paistaa paljaana, riisuttuna, hänen läheisilleen kirjoittamistaan kirjeistä.

Klassikkoteos saattaa myös heijastaa oman aikansa ilmapiiriä erityisen onnistuneesti, samalla satirisoiden osuvasti yhteiskunnassa vallitsevia epäkohtia, kuten Dickensin romaaneissa usein on laita (esim. *Oliver Twist* tai *Kolea talo*). Vaikka teos olisikin julkaistu eri aikana kuin sen kuvaamat tapahtumat, saattaa teos silti olla hyvä lähde kyseisen ajan ihmisen elämään ja mielenmaisemaan, näin esimerkiksi Waltarin romaanissa *Sinuhe egyptiläinen* tai Econ *Ruusun nimessä* – joka on teoksena lisäksi korostetun intertekstuaalinen, täynnä enemmän tai vähemmän piilotettuja viittauksia muihin (klassikko)teoksiin.

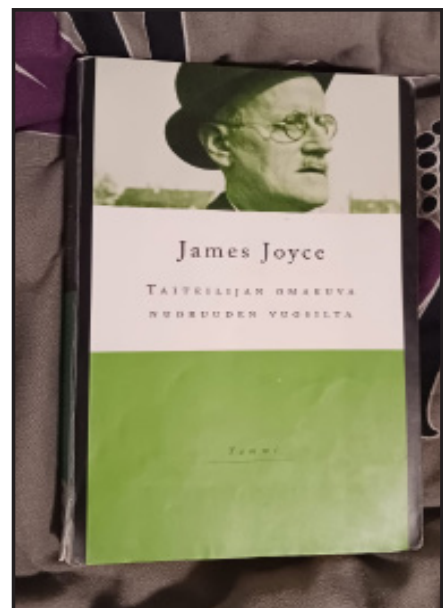
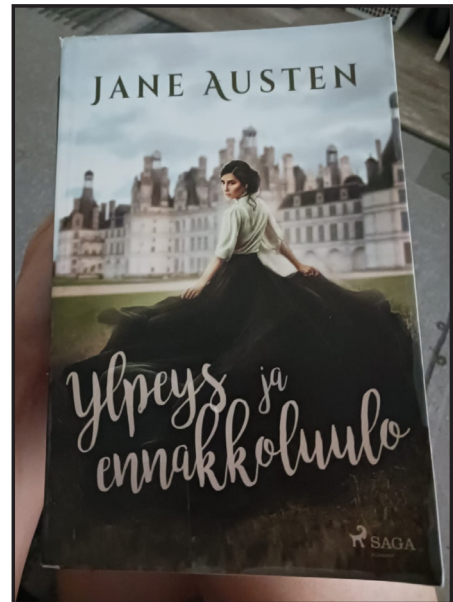
Toiset teokset saattavat puolestaan hätkähdyttää niiden käsittelemillä aiheilla. Näin esimerkiksi teki (ja tekee) Nabokovin *Lolita*, joka on aiheeltaan paitsi hämmentävä ja epämiellyttävä myös outoutensa takia kiehtova. Jotkin klassikot haastavat lukijaa niiden kerronnallisen rakenteen kautta; ne eivät noudata tyypillistä kronologista rakennetta selkei(nehköi)ne syy-seuraussuhteineen, vaan näkökulma, aika ja paikka vaihtuvat lennosta: teoksen juonen seuraaminen voi näin olla omanlaisensa pähkinä purtavaksi ja palkitsevaa jo itsessään, sitten kun palaset paikoilleen lokshtelevat. Tällainen kokeilevuus ja rajojen rikkominen kerronnan ja teoksen rakenteen osalta on tyypillistä (post) modernille kirjallisuudelle, ja jonka hedelmiä voisin nostaa esiin lukuisia: Woolfin *Mrs. Dalloway*, Faulknerin *Ääni ja vimma* tai, ehkä vähemmän tunnettuna esimerkkinä, Robbe-Grillet'n *Labyrintissa*.

Muitakin apuja teoksilla voi tietysti olla kuin vain edellä mainitsemani piirteet: klassikko voi olla klassikko useammastakin kuin yhdestä syystä (enkä suinkaan väitä, että osaisin esittää tyhjentävästi syyt ”klassikkoudelle”: siihen ei pysty kukaan). Cervantesin *Don Quijote* on esimerkiksi paitsi oivallinen satiiri ritariromaaneista myös tarinana hauska ja kuvastoltaan mieleenpainuva, ikoninen jopa. *Don Quijote* avaa samalla myös aikalaishistoriaa, erityisesti ajanjaksolta, jolta ei ainakaan liikaa ole saatavilla kirjallisia lähteitä, erityisesti rahvaan elämän osalta. Lisäksi *Don Quijote*, hullu ritari, on kiehtova hahmo jo *an sich* tavoitellessaan sankaruutta ilmeisestä höpöryydestään huolimatta ja kuvitellessaan tekevänsä asioita oikein, vaikka muut oikeasti vain salaa nauravat hänelle – ja toisinaan pelkäävät ja vihaavat häntä. *Quijote* kuitenkin tarkoittaa hyvää, joka tekee hänestä loppujen lopuksi inhimillisen ja samastuttavan: vioistaan huolimatta hänessä on myös hyviä puolia, eivätkä kanssaihmiset ole

välttämättä häntä parempia, vaikeivät samanlaisesta höperyydestä kärsikään. *Don Quijote* on esimerkki teoksesta, joka on vaikuttanut merkittävästi kirjallisuuteen, tässä tapauksessa romaanitaiteeseen, mutta jotkut teokset muodostuvat jopaniin merkittäviksi, että ne julkaisuaikanaan toimivat katalyyttina vielä rajummille yhteiskunnallisille muutoksille, näin esimerkiksi teki Beecher Stowen *Setä Tuomon tupa* (tai *Tuomo-sedän tupa*).

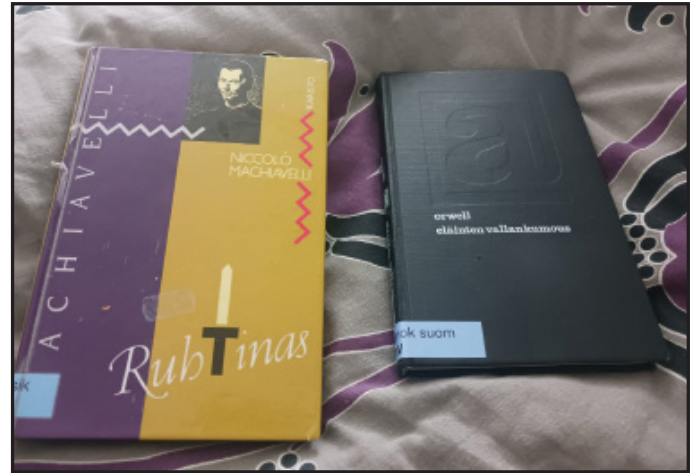
Klassikkoteos voi olla myös klassikko, vaikei se olisi kaunokirjallinen teos ollenkaan: tosin tieto- ja muu faktapohjainen kirjallisuus tunnutaan valitettavan usein unohdettavan kirjallisuuden klassikoista puhuttaessa. Esimerkiksi Darwinin *Lajien synty*, Smithin *Kansojen varallisuus*, Machiavellin *Ruhtinas* ja Marxin *Pääoma* ovat erittäin merkittäviä teoksia paitsi omalla alallaan (biologia, taloustiede jne.) myös laajemmassa yhteiskunnallisessa katsannossa. En tosin väitä, että olisin erityisesti nauttinut jokaisen ei-fiktiivisen teoksen lukemisesta – katson sinuun *Kansojen varallisuus* – mutta tätä huomiota voidaan soveltaa myös kaunokirjallisiin tuotoksiin: kaikkien kirjailijoiden tyyli ja heidän valitsemansa aiheet eivät aina kiinnosta tai miellytä, mutta teoksen klassikkoarvon ei kuitenkaan tarvitse automaattisesti korreloida positiivisesti sen viihdyttävyyden kanssa. Suomeksi sanottuna, meressä on monia erilaisia kaloja, mutta niin on kalastajiakin. (Jopa Melvillen *Moby Dick* maanisen yksityiskohtaisine valaan anatomian kuvauksineen ansaitsee mielestäni paikkansa klassikoiden joukossa, ehkä juurikin tästä nimenomaisesta syystä.)

Klassikkoteoksesta voi totta kai myös aika ajaa ohi, mikä heijastuu teoksen yhteiskunnallisen relevanssin heikkenemisenä: teoksen aihe ja teemat voivat olla niin kaukana nykyihmisen kokemus- ja elämismaailmasta, ettei teoksella ole enää yhtä relevanttia annettavaa yhteiskunnalliseen (ja yksityiseen) diskurssiin kuin sillä aiemmin on ollut. Klassikkoteokset eivät ole klassikkoja ikuisesti, ja on enemmän kuin paikallaan keskustella niiden klassikkoasemasta. Kaanon on dynaaminen ja ambivalentti, ei staattinen ja selkeä kokonaisuus. Kirjallisuus on liikkeessä, niin kuin yhteiskunnat ja maailmakin ovat.

KIRJALLISUUDEN KLASSIKOISTA

Mutta jaarittelu riittääkään, on tullut aika harjoitella tiivistämisen jaloa taitoa. Miksi minä siis oikeastaan luen klassikkoteoksia, ja miksi uskallan suosittella niiden lukemista myös kaikille muille? *Primo*, klassikkoteosten lukeminen on haaste, ja haasteiden kohtaaminen ja niiden voittaminen on palkitseva kokemus. Liian helppojen tai keskenään samankaltaisten teosten sarjalukeminen ei tarjoa mielelle riittävästi virikkeitä pidemmän päälle, vaan se turruttaa, ainakin itseäni. *Secundo*, klassikkoteosten lukeminen opettaa tuntemaan niiden kirjoitus- ja tapahtuma-ajan maailmankuvaa ja näin ne

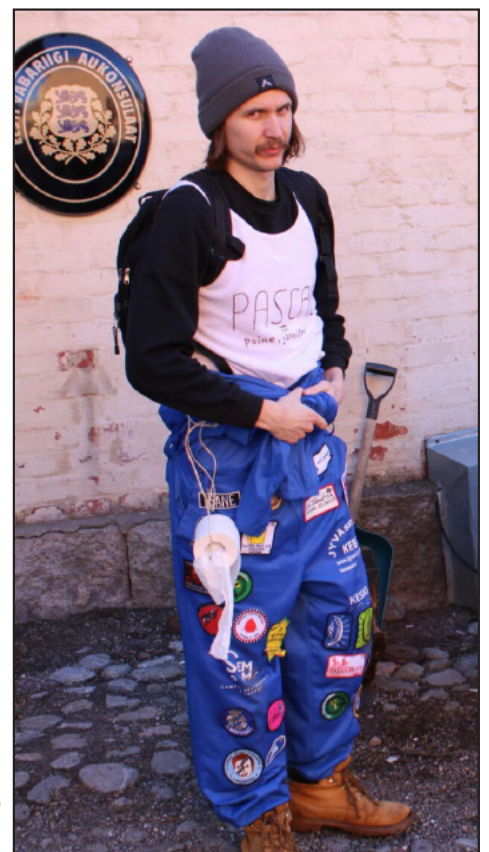
auttavat ymmärtämään ja tulkitsemaan myös nykyisyyttä (ainakin hieman) paremmin. Erityisesti ne auttavat ymmärtämään kirjallisuushistoriallista progressiota (kehitystä?). Menneistä ajoista lukeminen ja (kirjallisuus)historiaan perehtyminen on toki jo itsessään kiinnostavaa, tai ainakin sen pitäisi olla. *Tertio*, klassikkoteosten lukeminen antaa sitä kuuluisaa yleissivistystä, jolla voi tietysti brassailla muille, mutta jota voi käyttää myös oikeasti hyödyksi yhdistelemällä klassikkoteosten tietämystä muuhun kirjallisuuteen, elokuvaan, televisiosarjoihin ja muihin vastaaviin taiteellisiin tuotoksiin tai yhteiskunnallisiin ilmiöihin ylipäänsä. On yllättävää, kuinka moni klisee, olkoon se vaikka jokin alkuasetelma tai lentävä lause, on loppujen lopuksi peräisin jostakin kirjallisuuden klassikosta. Enemmistölle sen alkuperäinen konteksti on vain tuntematon. Kirjat ja muut tuotokset puhuvat keskenään, tämän varmasti jokainen allekirjoittaa, ja ne ovat täynnä intertekstuaalisia viittauksia muihin teoksiin: julkilausuttuja tai julkilausumattomia, tiedostettuja tai tiedostamattomia. *Quarto*, klassikoiden lukeminen opettaa erilaisia tapoja kirjoittaa eli ajatella asioista eri tavalla ja eri näkökulmista. Aloittelevalle ja miksei kokeneemmallekin kirjoittajalle niiden temaattinen, tyyllinen ja rakenteellinen moninaisuus – etenkin jos henkilö lukee eri aikakauden tuotoksia – antaa työkalupakin avainsarjaan lisää vaihtopäitä muiden muassa sanaston ja tekstin rakenteen osalta.

Summa summarum: lukekaa klassikoita, edes silloin tällöin. Kaikista klassikoista ei tarvitse (eikä edes voi?) pitää, mutta niiden lukemisesta voi kuitenkin olla arvaamatonta hyötyä. Toinen kehoitus: Lukekaa myös muita kuin klassikoita, sillä välillä sitä tarvitsee vaihtelua. Jos klassikot tuntuvat aluksi vaikeilta "päästä sisälle" – ennen sen maagisen "portinvartijateoksen" löytymistä – niin useimmista klassikoista on tehty päteviä filmatisointeja ja muita multimodaalisuuksia, jotka voivat monelle olla helpommin lähestyttäviä. Kannattaa lisäksi ehkä aloittaa niistä ohuemmista ja kielellisesti sekä rakenteellisesti helpommista teoksista: Joycen *Finnegans Waken* sijaan kannattaa tarttua esimerkiksi Keyesin romaaniin (tai novelliin) *Kukkia Algernonille* tai Orwellin *Eläinten vallankumoukseen*. Klassikoiden kirjo on valtava, ja jokaiselle löytyy varmasti jotain.

Lukuiloa! (Klassikoiden parissa ja ihan muutenkin.)

**KIRJOITTANUT JA KIRJAKUVAT
PUHELIMEN MUISTISTA ONKINUT:
TEEMU RAINAMAA**

Tämän kuvan nappasi:
Leon Mauno
(Turun Osma 2024)

Sima-Jossun jupinoita – vappuvinkit

Vappu on saapunut Suomeen ja on aika juhlistaa sitä asiaan kuuluvien menoin. InSanen oma simaholisti Jossu, jonka osa tuntee tämän numeron luontokatsauksesta (myöhemmillä sivuilla), jakaa teille parhaimmat vappuvinkit, joilla ilo pysyy ylimmillään!

Muista oikea nesteytys

Vaikka kyseessä onkin kerrassaan hulvaton vuodenaika, on kuitenkin huolehdittava, ettei simaa juo liikaa (varsinkaan alkoholipitoista). Jokunen vuosi sitten join parissa päivässä sen 15 litraa, joka tuli samaa tietä takaisinkin. Sen jälkeen olen huolehtinut siitä, että pitäydyn siinä suositellussa kolmen litran säännössä.

Munkeista

Vappuun kuuluvat siman ohella olennaisesti munkit. Jos aiot paistaa munkkeja itse, älä vain ripottele tai muuten kaada vettä paistokattilaan. Tulokset voivat olla räjähdysmäiset. Tunsin aikoinaan erään Vappumunkki Vesikattilan, mutta hänelle kävi vähän hassusti. Onnettomuuden vuoksi hän menetti työpaikkansa ja päätyi simaholistiksi.

Omanlaisensa viettotavat

Vapun viettäjiä on muistettava antaa rauha niille, jotka eivät vappua vietä tai haluavat muuten olla rauhassa. Älkää siis ottako oppia meistä simaholisteista! Vappua voi kuitenkin viettää asiallisesti simasta ja munkista nauttien. Jos olet järjestämässä vappukemuja esimerkiksi ystäväporukalle, kannattaa tässäkin pitää järki mukana: serpentiiniä ei tarvita kilokaupalla ja vappuhuis-ka per nuppi riittää vallan mainiosti!

Seitsemän litran sima -ohje

Siman ylijumalatar antoi simaholisti Jossulle tärkeän tehtävän. Tämän tulee levittää seitsemän litran sima -ohjetta ihmisille, jotta kaikki pääsivät käsiksi tuohon hienostuneeseen juomaan. Aikaisemmin luultiin kyseisen simavariantin olleen mahdoton saavuttaa, mutta ylijumalatar Säte-Sima Hallusináta jakoi suurella armossaan reseptin Jossulle. En voi muuta sanoa kuin että nauttikaa tästä suuresta herkusta!

Alla simaohje Valion sivuilta. Alkuperäinen viiden litran ohje muutettu seitsemään litraan.

Lähde:

Valio. (Ei pvm.). Sima. Linkki: <https://www.valio.fi/reseptit/sima/> (Luettu 25.4.2024)

Ainesosat

5 2/3 l vettä
4 1/4 dl fariinisokeria
4 1/4 dl sokeria
2,8 sitruunaa
hiivaa n. herneen kokoinen pala

Ohje

1. Kiehauta puolet vedestä. Laita sokerit ja pestyt, viipaloidut sitruunat isoon (väh. 6 l) kattilaan tai sankoon. Kaada vesi päälle.

2. Lisää loppu vesi kylmänä, jolloin seoksesta tulee haaleaa. Liuota hiiva nestetilkkään ja sekoita simaseokseen. Jätä seos käymään huoneenlämpöön vuorokaudeksi.

3. Pullota sima puhtaisiin muovi- tai lasipulloihin. Lisää pullojen pohjalle ripaus sokeria ja muutama rusina. Poista sitruunaviipaleet. Älä kierrä korkkia tiukkaan, jotta paine ei kasva pulloissa käymisen aikana liian suureksi. Mikäli käytät patenttikorkillisia pulloja, voi olla tarpeen vapauttaa painetta muutaman kerran käymisen aikana avaamalla korkki.

4. Anna käydä huoneenlämmössä n. 3 vrk tai jääkaapissa n. viikon. Sima on valmista, kun rusinat nousevat juoman pintaan. Sima säilyy jääkaapissa valmistumisen jälkeen n. viikon.

Johannes Väisänen
– se simaholisti ainainen

Aktiiviesittelyt 2024

Esittelyssä Sanen toimikauden 2024 asiantunteva aktiiviporukka! Mukana paitsi nimet, pestit ja kasvot, myös kolme hassunhauskaa faktaa kustakin aktiivista!

Kuka?

Mirella Nyrhinen, tuttavallisemmin Mirkku.
PJ ja tapsa

Faktat:

- Olen kotoisin Koskenkorvalta.
- Kokouksissa meinaan aina hypätä jonkin kohdan yli :D
- Käytän vain paljasjalkakenkiä

Kuka?

Leon Mauno, vpj

Faktat:

- Mun kissa, Tuomas, on osallistunu mun kanssa yksille sitseille
- Mun seinällä on pimeessä hohtavia dinosaurusia
- Mun suosikkieläimiin kuuluu mm. vesipäästäinen ja valashai

Kuka?

Frida Koskela; sihteeri, kulttuurivastaava, Jano-vastaava ja tuutori

Faktat:

- Olen asunut 2km etäisyydellä yhdestä Game of Thronesin kuvauspaikasta.
- Olen muuttanut 17 kertaa, joista 8 on ollut ns. "omia muuttoja"
- Ennen näitä opintoja haaveilin muun muassa aivotutkijan urasta

Kuka?

Edith Spitz, fuksi- ja tutorvastaava

Faktat:

- Kirjoitan kirjaa
- Nautin puujalkavitseistä
- Pidän västäräkeistä.

Kuka?

Helen Heikkilä; rahastonhoitaja ja tuutori

Faktat:

- Halusin pienenä olla Aku Ankka -lehden päätoimittaja
- Oon silittänyt elävää alligaattoria
- En oo koskaan sairastanut vesirokkoa (:D)

AKTIIVIT

Kuka?

nimi on wilma lassila ja oon tällä kaudella tapahtuma-, kulttuuri- ja lingviestit-vastaava, sekä kyökkiniikka jihu!

Faktat:

- ööö mun pikkusiskolla ja mulla oli lemmikkiahven matilda, joka tuli meidän kanssa joka kerta uimaan n. 3v ajan. hyvä kala.
- SIT sain ala-asteella turpaan panfun (se pandapeli) takia (hyvä tarina, kannattaa kysyy nopee) xdd
- JA öhh mulla on kaikki laatikot ja pöydät täynnä muumikorvakuja, koska pääsiäisen muumimunailu lähti vähän käsistä.

Kuka?

nimi on Veera Heikkinen ja pestit tapsa ja sopo

Faktat:

- Oon kotosin Vantaalta 🙌🟢🟢🧐🟢🟢🙌
- Kuuntelen aina samoja biisejä kyllästymiseen asti, joten siks useimmiten mun kuulokkeissa soi joko jokin podcast tai äänikirja
- Oon järjestäny mun kirjahyllyn kirjat värijärjestykseen

Kuka?

Hilma Latukka; yritysysteistyövastaava, Osmavastaava

Faktat:

- Lempibändi: Leevi and the Leavings
- Ylläpitää Excel-taulukkoa sarjiskokoelmastaan (tosi coolia ja normaalia myöskin)
- Ihan hyvä rytmipeleissä, aika keho muissa peleissä

Kuka?

Meikäläinen on Heikki Haapakoski ja toimin toisena tämän hassun lehden päätoimittajista.

Faktat:

- Olen meinannut joutua kasvatuskeskusteluun kuvavitsien kertomisen vuoksi
- Omaan epäterveen suhteen Legoihin
- Harrastan epämääräisiä kirjoitus-, äänitys- ja kuvausprojekteja, jotka eivät koskaan valmistu

Kuka?

Johannes "Jossu" "Mankelikäsi" Väisänen, InSanen päätoimittaja

Faktat:

- Työnsin käteni lapsena mankeliin
- Eellä maenittu tapahtuma opetti miuta erottamaan vasemman ja oikean toisistaan
- Kutsuin mankelista koetunutta merkkiä kätteeni enkeliksi

Kuka?

Eevi Pulkkinen, Osma-vastaava

Faktat:

- Mulla ei oo ajokorttia
- Keräilen ilmeisesti tyhjiä suihkepulloja, koska mulla on niitä kotona ainakin 10
- Oon nyt Saksassa opetusharjoittelussa

AKTIIVIT

Kuka?

Emilia, Massinen Sanen tiedottaja

Faktat:

- Käytin pikkumuksuna sanaa _kakkilo_, jolla tarkoitin _traktoria_.
- En jostain kumman syystä välitä joulutortuista, mutta rakastan pipareita ja joulua ylipäätään!
- Jos saisin valita minkä tahansa supervoiman, valitsisin aikamatkustuksen.

Kuka?

Erika Kilpeläinen; viestintävastaava, kansanvälisyysvastaava

Faktat:

- Miun unelma-ammatti pienenä oli olla ministeri, joka tanssii balettia ja metsästää hirviä
- En tykkää oliiveista
- Nukun lähes aina sukat jalassa

Kuka?

Anni Peltola, haalarimerkkivastaava

Faktat:

- Oon harrastanut yli 10 vuotta postikorttien lähettämistä ja keräilyä, joten multa löytyy satojen postikorttien kokoelma
- Pinaattikeitto on aina ollut mun lempiruoka
- Jouduin ala-asteella opettajan puhutteluun, koska söin palan piirustuspaperia muiden yllyttämänä

Kuka?

Nea Mikkonen on nimi ja pesteinä haalarimerk-kivastaava ja kyökkiniekka

Faktat:

- Miulla on sama syntypäivä kuin miun ukilla eli olin vähän niinkuin 69v synttärilahja hänelle
- Ala-asteella on tykännyt kässän tunneista ollenkaan mut nykyään tykkään neulomisesta ihan tosi paljon
- Rakastan koiria ja kissoja tosi paljon ja joskus myöhemmin haluisin vielä oman lemmikin

Kuka?

Teemu Rainamaa, pestit liekkaniekka ja kopo

Faktat:

- En ole katsonut Euroviisuja Paratiisi Oskarin jälkeen (2011). Tosin tämä nyt on ehkä enemmän surullista kuin hauskaa.
- Jatkan kuitenkin negatiivisella linjalla. En ole koskaan omistanut muita kuulokkeita kuin nappikuulokkeita, ja niidenkin käyttökerrat voi laskea kahden käden sormilla. (Tämä nyt oli ehkä vielä surullisempi "fun fact".)
- Hei mut tää on oikeesti hauska! Suunnittelin yläkoulussa koulun lehteen Turku-lautapelin, jossa Matin ja Tepon piti päästä johonkin paikkaan (varmaankin baariin) ja siinä matkan varrella oli erilaisia esteitä, mm. Myllysilta oli mennyt poikki ja Matin ex-rakastaja teki comebackin. Piirsin rakastajasta sangen sensuellin ja uhkean, mutta järkytyksekseni sensuuri iski ja joku oli kumittanut kriittiset kohdat lopullisesta julkaisusta pois.

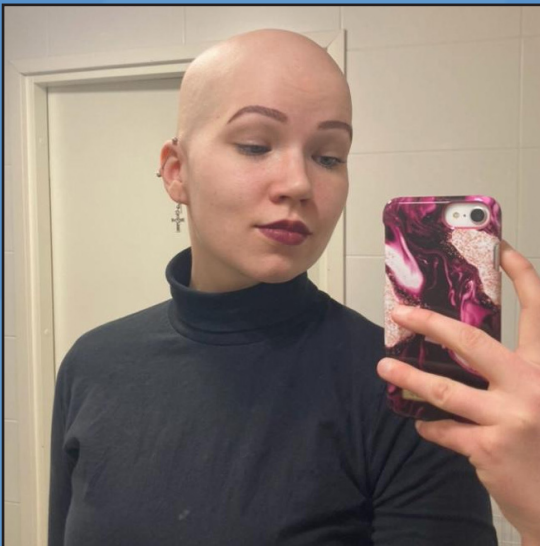
AKTIIVIT

Kuka?

Ella Kapiainen, kansainvälisyysvastaava

Faktat:

- Oon vasenkätinen mut välil huomaan tekeväni asioita alitajuntaisesti myös oikealla kädellä.
- Harrastin sirkuskoulua nuorempana, mut nykyään en varmaa yllä ees koskettamaan mun varpaita.
- Mulla on sama syntymäpäivä ku Draco Malfoylla.

Kuka?

Sofia "Sohvi" Tuomainen, liekkiniekka

Faktat:

- Oon kotoisin kaupungista, missä on Euroopan syvin kaivos (Pyhäjärvi)
- Rakastan karaokea, eläinkuusia ja vanhoja saksalaisia autoja
- Suomen kielen ja kirjallisuuden intohimoni sai alkunsa hevoskirjoista :-)

Kuka?

Nimi on Hilda Ilola, oon yhdenvertaisuusvastaava + tuutori

Faktat:

- Osaan kokonaan ulkoa Gasellien "Se ei kuulu sulle" -biisin sanat.
- Oon ollut töissä mm. kiipeilypuistossa ja ajoneuvosiivoojana.
- Mun pituusennuste nuorena oli melkein 180cm, mutta jäin silti alle 170 senttiseksi.

Kuka?

Fanny Pärri, yhdenvertaisuusvastaava ja tuutori

Faktat:

- Oon vähän kömpelö
- Ostan kaikkee hetken mielohteesta Tiktokin perusteella
- Unohdan mun ajokortin usei kotii ku ollaa menos baarii ja saan aina kuulla siitä

Kuka?

Fennicummitus, pestinä ainejärjestön maskotti

Faktat:

- Asustelen Fennicumilla
- Olen hyvin kuumottava
- Sain esittelyn puhtaasti ylimääräisen palstatilan täyttämiseksi

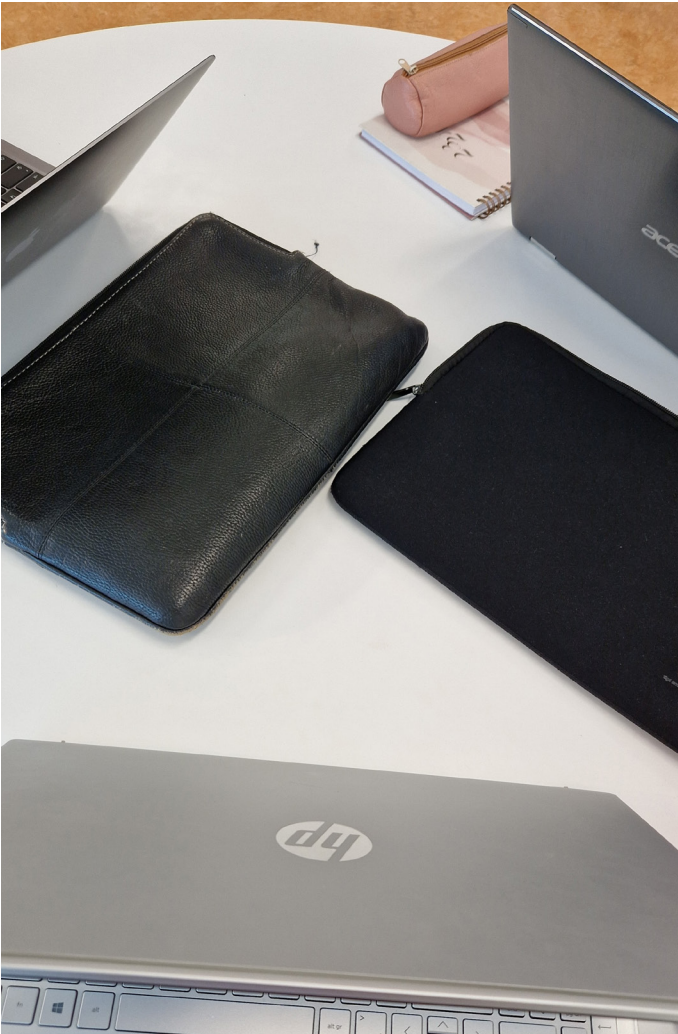
Gradu – innostava ja väsyttävä prosessi

Oma gradutaipaleeni on ollut huomattavasti pidempi kuin suunnittelin: kaksi kokonaista vuotta. Nyt esitarkastuksen kynnyksellä palasin pohtimaan, mitä maisterintutkimuksen tekeminen on opettanut minulle, ja jaan auliisti oppini InSanen lukijoille.

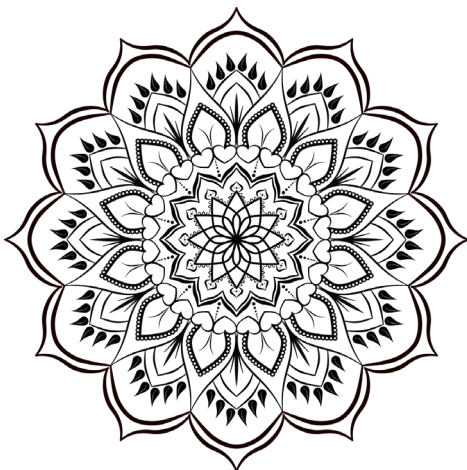
NÄMÄ (JA PALJON MUUTA) OPIN GRADUN TEKEMISESTÄ JA TEKEMISEN AIKANA:

- Maisteriseminaarin aikataulu ≠ Gradun aikataulu
Yleensä semmassa asetetut sivutavoitteet gradutekstin palautuksille eivät vastaa gradun valmistumista lukuvuodessa, vaan palvelevat semmaryhmää, jossa on eri tahdissa eteneviä tutkielman tekijöitä.
- Graduohjaajalla ja ohjaussuhteella on suuri merkitys tutkielmalle ja sen tekijälle.
- Lähdemuistiinpanoista on hyötyä tiettyyn pisteeseen asti, mutta kaikesta ei kannata kirjoittaa pitkiä muistiinpanoja.
- Lähteisiin tutustuminen voi imaista syövereihinsä liikaa-kin ja sekoittaa päätä. Niin mikäs se tutkimusaihe olikaan, millaisia lähteitä pitäisi käyttää? Graduohjaaja voi auttaa tässä(kin) oikeille raiteille, tarvittaessa monta kertaa.
- Flow-tilaan pääseminen gradun kanssa tuntuu niihin hyvältä! Ajantaju katoaa ja kirjoittaminen sujuu.
- Gradu voi aiheuttaa tekijässään koko tunteiden skaalan. Lopulta itse g-sana voi tuntua jo kirosanalta, jonka tilalle haluaa keksiä toisen käyttösanan.
- Gradupäiväkirjan kirjoittaminen on hyvä tapa seurata omaa edistymistä, pohtia pulmia, kirjoittaa muistiin asioita ja purkaa tunteita.
- Gradulle on hyvä raivata kalenterista reilusti tilaa.
- Olen täysin valmis valmistumaan ja jättämään opiskelut taakseni. Ehkä myöhemmin iskee haikeus ja tyhjyys, mutta nyt haluaisin vain olla vapaa siirtymään elämässä eteenpäin.
- Googlen Kääntäjä-sovellus!!! Sovelluksen kamera-toiminnolla voi ottaa kuvan vaikka kokonaisesta kirjan sivusta ja se kääntää sivun suomeksi (ei toki täydellisesti). Miksi en tiennyt tästä ennen tätä kevättä? Olisin säästänyt paljon aikaa ja vaivaa. Onneksi sain säästettyä niitä nyt gradun loppuvaiheessa.
- Vertaistuki on ollut hyvin merkityksellistä omalle jaksamiselleni. Kiitos ihanat gradukamut!
- Lähdeluettelo olisi hyvä pitää ajan tasalla koko ajan...
- Esitarkastusversio on jo kertaalleen valmis gradu: se sisältää kaikki osiot valmiina. Niitä vain enää hiotaan lopulliseen versioon.
- Esitarkastuksen tekee oma graduohjaaja, lopullisen version tarkastuksen joku muu.
- Gradu ei ole mikä tahansa opintotyö. Se on prosessi.
- Loppujen lopuksi gradu on silti opintotyö. Se on mahdollista saada valmiiksi.

VINKKEJÄ GRADUN TEKIJÄLLE:

Vertaistuki ja yhteiset gradupäivät ystävien kanssa ovat olleet tärkeitä minulle. Yksin pakertaminen päivästä toiseen ei nappaa pidemmän päälle.

- Orientoituaksesi ja motivoituaksesi mieti heti aluksi, miksi teet gradua ja mitä kivaa sen jälkeen odottaa elämässä. Pidä nämä mielessä koko prosessin ajan.
- Ota ajoissa selvää maisteriseminaareista ja ilmoittaudu itsellesi sopivaan semmaryhmään. Tarkista myös hyvissä ajoin, milloin semma alkaa, ja merkitse se kalenteriisi.
- Mieti gradusi aihe tarkkaan. Merkityksellinen aihe kantaa eteenpäin, kun gradun kanssa on vaikeita hetkiä.
- Tee jo alussa realistinen aikataulusuunnitelma itsellesi. Varaudu siihen, että suunnittelemasi aikataulu saattaa silti venyä. Muista päivittää suunnitelmaa koko ajan.
- Kysy rohkeasti graduohjaajaltasi ohjaustapaamisia, kun niitä tarvitset. Ohjaajan tehtävä on auttaa sinua eteenpäin.
- Tee gradua säännöllisesti, jotta se pysyy mielessä. Näin gradu myös etenee sujuvammin.
- Varaa useampi kuukausi itse analyysin tekemiselle.
- Kysy palautetta gradutekstistäsi. Sekä ohjaus- että vertaispalaute on kullannarvoista.
- Jos pitkät gradupäivät puuduttavat, muuta tuttua päivä-rakennetta esimerkiksi näillä keinoilla:
 - Vaihtele opiskelupaikkaa.
 - Opiskele välillä seisten istumisen sijaan.
 - Käy syömässä eri ruokalassa kuin yleensä.
 - Jos kuuntelet taustamusiikkia, valitse kuunneltavaksi jotain uutta tai erilaista.
 - Sovi kaverin kanssa yhteisestä graduilupäivästä.
- Varaa esitarkastukseen aikaa kuukausi. Varaa lopulliseen tarkastukseen toinen kuukausi.
- Muista iloita gradusaavutuksistasi.

Uskoa ja voimia kaikille nykyisille ja tuleville graduilijoille! <3

EVELIINA LEHTOLA

Tunnelmia KiVi-viisui- viisuista

Sane palasi "miljoonan vuoden" jälkeen taas KiVi-Viisuihin 11.4.2024, kun Svenska Klubbenin hienosti järjestämät viisut kajahtivat Ilokivi Venueella. Paluu oli komea, sillä 191 pisteellä Sane vei voiton ja sai näin kunnian järjestää seuraavat, vuoden 2025 viisut.

Sanen voittoisa viisutiimi koostui taitavista muusikoista. Myös esityksen puvustus oli tarkkaan harkittua ja fennistihenkistä. Kokoonpano: Wilma Lassila, akustinen kitara, tenorisaksofoni ja kansallispuku; Elias Latukka, haitari ja suomalainen riihipaita-asu; Akseli Saarela, keyboard ja Andy McCoy -asu; Sofia Tuomainen, sähkökitara ja kansallispuku; Emilia Uotila, Cajon-rumpu ja kansallispuku sekä Tanja Varjotie, laulu ja Fennicummitus-asu. Ryhmän taitavana managerina toimi Frida Koskela.

Kuva: Minna Kokko

Teos "Pikajuna Fennicumiin" syntyi yhteisten palaverien ja ahkerien treenien tuloksena. Päätettiin, että suomi-iskelmällä, huumorilla ja rankalla humppameiningillä mennään. Laadittiin menevä potpuri, joka sanoitettiin uudelleen ihan itse. Sanoitus kuvasti yliopisto-opiskelijoiden elämää: "Katson eteen päin, vain gradu häämöttää, päässä jyskyttää, lauseenjäsentää en mä nää. Minä pilkunviilaaja oon!", "Sitsit olis unelmaa, mutta laina on loppu, on, EI, ooon!", "Genetiivi, partitiivi, translatiivi, adessiivi, elatiivi, illatiivi, allatiivi, ablatiivi. Mä lupaan, että on kauheempaa meil, jotka löytää syntaksin pöytään."

Kuva: Tanja Varjotie

Kuva: Erika Kilpeläinen

Treeneissä oltiin päättäväisiä ja pidettiin hullua fiilistä koko ajan yllä. On mysteeri, miten Sane sai kustannetuksi Andy McCoyn mukaan esitykseensä, mutta Sanehan on niin slay, että mitäpä sitä toisaalta ihmettelemään.

Venuella ennen esitystä kaikkia jännitti luonnollisesti aika tavalla, mutta kun päästiin lavalle, Pikajuna Fennicumiin vei mennessään niin esiintyjät kuin yleisönkin. Fiilis oli huikea! Vielä enemmän jännitti sitten, kun eniten pisteitä saaneet ainejärjestöt, Sane ja Asterix, kutsuttiin lavan eteen kuulemaan tuomio. Ja voitonhan vei SANE!!!

Kuten viisuperinteisiin kuuluu, voittajakappale esitettiin vielä uudestaan, nyt valtavassa kiitollisuutta huokuvassa voitonhuumassa. KiVi-Viisujen hieno mikrofoniokaali on nyt vuoden verran Sanen hallussa. Ahkera työ palkittiin ja koko rakas ainejärjestömme Sane sai mainetta ja kunniaa viisuvoiton myötä. Juhlikaamme!!

TANJA VARJOTIE

Kuva: Emilia Uotila

Haalarinkastajaiset 10.4.2024

Keskiviikkona 10.4.2024 Sane juhlisti fuksien uusia haalareita järjestämällä haalarinkastajaiset, jotka ovat (tietääksemme) Sanen historian toiset haalarinkastajaiset! Kaste tapahtui Harjun portaiden alaosassa. Vaikka miljöö oli mutaisuudellaan hieman epäoptimaalinen, paikalle löysi sekä fukseja että vanhempia sanelaisia.

Tilaisuuden aluksi pidettiin puhe, jossa pohdittiin sanelaisuuden luonnetta ja suhdetta sinisiin haalareihin. Fukseille luettiin Sanen haalarietiketti, jotta he voivat kantaa haalareitaan kunniakkaasti. Tämän jälkeen nostettiin malja, ja fuksit saivat viimeinkin kastaa haalarinsa haluamallaan "kastevedellä".

Kasteen jälkeen fuksit jakautuivat kahteen joukkueeseen nimeltään *Fennikummitukset* ja *Tuuri*, jotka kisailivat Suurmestari-tyyppisten tehtävänantojen mukaan. Ensimmäisessä tehtävänannossa joukkueen jäsenten tuli kuljettaa lusikka jäseneltä toiselle käyttämättä käsiään, sillä sanelaisten suojelupyhimys **Fennicummitus** oli lusikan avulla myöntänyt kilpailijoille fennistiikan syvintä olemusta ja henkeä takaamaan opintomenestys. Seuraavaksi kilpailijoiden tuli arvioida ja heittää herne pussi sille etäisyydelle, johon päästäisiin laittamalla 12 *Isoa suomen kielioppia* eli *ISKiä* maahan perätysten. (Huomautus: *ISK* ei tehtävän aikana koskettanut maata, sanelaiset eivät ole barbaareja.) Viimeisenä tehtävänä joukkueiden tuli käyttää myös tulevissa opinnäytetöissään tarvittavaa päättelykykyään ja kyllä/ei kysymyksiä esittämällä arvata, mikä esine kangaskassiin oli piilotettu. Tiukan kilpailun päätteeksi voittajaksi suoriutui *Fennikummitukset*.

Kisailun jälkeen jaettiin shotit ja fuksien haalareihin kirjoitettiin tussilla kasteen päivämäärä, minkä jälkeen sanelaiset suuntasivat jatkoille, osa bingoon Heidi'siin, osa karaokeen Yläkaupungin Ale Pubiin. Ensi vuoden kastajaisia odotellessa!

TEKSTI JA KUVAT: HILMA LATUKKA

Muistikuvia Osmasta

Joukko urheita sanelaisia, mukaan lukien tämä ensimmäisiä osmakokemuksiaan jakava fuksi, lähti maaliskuun lopulla satumaiselle seikkailulle Kannan Turussa järjestämään Puolen hehtaarin Osmaan.

Perjantai 22.3

Tarinamme alkaa perjantaista, jolloin sankareidemme matka perille taittui joutuisasti niin junalla kuin Onnibussillakin. Harhailtuamme hetken kaupungilla löysimme ravitsevalle lounaalle Assarin ullakon lounasravintolaan. Kulkiessani riisillä ja kanakastikkeella täytetyn tarjottimen kanssa kohti ryhmämme pöytää tunsin sydämessäni suunnatonta ylpeyttä; vaistoni kertoivat, että ylväs joukkomme olisi tällä kertaa rastiradan voittaja. Toisaalta, vaistoni ovat kyllä yleensä aika paskat. Noh, aika näyttää. Siirryimme kuuntelemaan erilaisia hauskoja mutta kiistämättä hyvin sivistäviä luentoja. Opimme muun muassa mikä on niin kutsuttu pukarikonstruktio.

Luentojen jälkeen pääsimme majoittumaan kuuden ihmisen kesken (erittäin viihtyisään) kaksioon. Onnistuin nappaamaan itselleni yksityisen patjan, jonka sitten fiksunä sijoitin keskele koko poppoon kulkureittiä vessaan. Sain siis varautua henkisesti saavani monoa naamaan vähintään muutaman kerran yössä. Koimme suurta houkutusta jäädä majoitukseen hyvin mukaansatempaavaa Buu Klubbenia katselemaan, mutta lähdimme kuitenkin pakon edessä ostoksille läheiseen kauppaan.

Käveltyämme syksyisen masentavalta näyttävässä kevätillassa erään kävelysillan yli koriin tarttui muun muassa mikropizzoja, banaaneja ja paistopisteen taivaallisen herkullisia antimia. Ostosten nopean majoitukseen nakkaamisen jälkeen suuntasimmekin jo yhteiseen illanviettoon.

Väritimme hauskoja värityskuvia :) Lisäksi tuhosimme toisten ainejärjestöjen jäseniä beerpongissa ja katselimme improa. Allekirjoittanut koki nopean kuoleman esiintyvän Turkulaisen Humanistispeksin hassunhauskan "Luottamus ystäviin on ystävyyttä" -viittauksen aikana. 5/5.

Lauantai 23.3

Ihan maistuvat viiden tai kuuden tunnin unet, olo herätessä ihan täydellisen raikas ja pirteä. Naamakaan ei positiivisena yllätyksenä ollut mustana toisten jalkojen vaikutuksesta. Saavuttuamme läheiseen opiskelijaravintolaan ja odoteltuamme määrittelemättömän ajan nälkäisinä sen avautumista nautimme herkullisen lounaan. Tämän jälkeen Lumikki ja seitsemän mittayksikköä saivat viimein näyttää kyntensä rastiradalla, jolla pääsimme muun muassa heittelemään hernepusseja, pohtimaan syvällisesti Viron saaria ja kaupunkeja, luomaan still-kuvia monenlaisista satuhahmoista aina Shrekistä Pieneen merenneitonen ja esittämään näytelmää soutelevasta sossurotasta. Käytännössä siis runsaasti kävelyä ympäriinsä kauniin aurinkoisessa kevätsäässä. Huh huh, askeltavoitteet alkoivat jo totisesti paukkua.

Tapasimme erittäin söötin Väinö-nimisen koiran ja opin, että kuolleen kalan esittäminen maakaamalla mutaisessa puistomaassa ei ehkä ole erityisen järkevää. Sain myös vastuulleni armaan ainejärjestömme loisteliaan lipun. Rastiradan jälkeen fiilis oli tapissa; olimme varmoja voittajia. Hyvin hauskaakin meillä oli. Palasimme pikaisesti kaupan kautta majoitukseen valmistautuaksemme sitseihin.

Ja sitseillä se tunnelma vasta huipussa olikin. Kaikenlaisia lauluja, hymyileviä kasvoja ja vastuullista alkoholinkäyttöä. Allekirjoittanut pelkäsi hitusen etukäteen, että jo kolmas InSanen numero putkeen saisi raportoida Suman voitosta. Ja niinhän siinä kävikin! Onneksi pettymys oli helppoa hukuttaa esimerkiksi erilaisiin juomiin, keskustan kuppiloiden turhan pitkistä karaokejonoista valittamiseen sekä majoituksen jääkaapista löydettyyn kylmään Saarioisten meetvurstipizzaan. Ja myös ihan vilpittömät onnittelut voittajille jos joku sumalainen sattuu tätä jostain syystä lukemaan, ei kanneta kaunaa :)

Sunnuntai 24.3

Herätys kenties edellistäkin aamua pirteämpänä ja levänneempänä. Pikainen suihku, vielä pikaisempi aamupala ja sitten kamat nopeasti kasaan ja asunto tiptopkuntoon. Viimeistään marssi hyytävässä kevätilmassa kohti Assarin ullakkoa ja tämän jälkeen linja-autoasemaa herättää ja selkiyttää olotilaa huomattavasti. Astun bussiin ja huomaan vielä sen ikkunasta Hesehoellin. Olen hitusen hämmentynyt ja järkyttynyt tästä Turun erikoisuudesta. Pian piispanmunkkien luvattu kaupunki saa kuitenkin jäädä taakse bussin ottaessa suunnan kohti Jyväskylää.

Kaiken kaikkiaan upea reissu, Joensuussa järjestettävää syksyn Osmaa odotellessa!

TEKSTI: Heikki Haapakoski

KUVAT: Leon Mauno

Taitossa kuultua

InSanen päätoimittajat törmäävät arjessaan monenlaisiin haasteisiin. Suurimpina niistä mainittakoon tilanteet, joissa lehden taitto-ohjelma Adobe InDesign keljuilee (aina ja runsaasti). Kyseisestä taitto-ohjelmasta on kerennyt muodostua legenda, johon päätoimittajilla on ainutlaatuinen viha-rakkaussuhde. Tämä juttu onkin omistettu InDesignille ja päätoimittajien suusta kuulluille lukemattomille tuskaisille kirouksille.

Jossu: "Mene siihen. Nyt vittu sanon minä. Mikä ongelma?"

Konteksti: Sanottu täydellisen tyynellä ja rauhallisella äänenpainolla.

Heke: Ei saatana, ei vittu!

Konteksti: Tässä lausahduksessa tuo tyyni ja rauhallinen äänenpaino alkoi jo loppua kohden rikkoutua.

Heke: Nyt ne reunat on päin persettä. - Ja nyt ne on ylhäältä ja alhaalta päin persettä.

Konteksti: Heke yritti muokata kuvia rajaamalla niitä, mikä ei ilmeisesti onnistunut kovin hyvin.

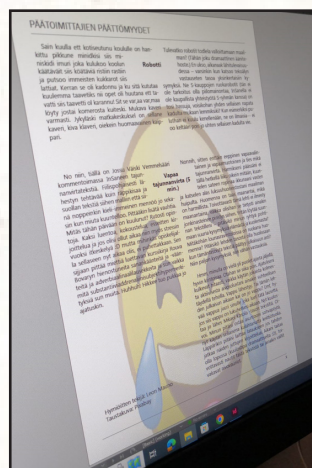
Heke: Lisätään Teemulle reunat. :D

Konteksti: Käsittämättömien InDesign-sekoilujen seurauksena Teemun kuvasta hävisivät reunat, jolloin Heke päätti palauttaa ne.

Heke: Me saatiin Teemu näkyviin.

Konteksti: Onnellinen Heke huokaisee helpotuksesta, kun samainen Teemun kuva saatiinkin mystisen katoamistempun jälkeen näkyviin.

Konteksti: Jossu yritti liittää hymiötä artikkeleihin, mutta InDesign päätti sisustaa koko jutun uuteen uskoon. Oikeastaan tuo hymiö vaan kuvastaa tunteitamme tuolla hetkellä.

Jossu: Sinä paska.

Konteksti: InDesign kaatui kaksi kertaa minuuttissa.

Heke: Tä- täällä hengailaan.

Konteksti: Heke keräilee mielenterveytensä rippeitä puhuessaan taittamilleen kuville epätoivoisella ja -uskoisella äänellä.

Jossu: Tiivitaavin (nimi muutettu) kuvasta saa varaanin.

Konteksti: Jossulla on tunnetusti huono kuulo, joten hän kuuli Heken sanoman lauseen "Tiivitaavin kuvassa on varaa leikata" yllä olevassa muodossa.

Heke: *maanista, jopa lievästi psykoottista naurua*

Konteksti: Ei vaan suju.

Konteksti: Sivunumeroita piti jälkikäteen muokata, mutta InDesign päättikin korrutoida puolet artikkelista :3

Luontokatsaus simaholistin elämään

Toukokuun ensimmäinen päivä lähestyy. Lumet alkavat sulaa ja kaunis kesäaurinko paistelee. Linnut livertelevät puissa Muumilaakson herätessä talviuniltaan. Rinnassa roiskaa toivo. Toivo takoo myös simaholistien suonissa, jotka pitkän paastokauden jälkeen heräilevät ainaisesti ikävästään – tuosta piinaavasta kohmelosta, jota ovat vuoden päivät joutuneet kestämään. On nimittäin vappu, simaholistien pelastuksen päivä!

Näin heräilee uuteen aamuun eräskin simaholisti, jota kutsumme Jossuksi. Hän on noussut aikaisin jalkeille, eikä edes kerennyt petaamaan sänkyään, sillä hänellä on kiire. Vappu on saapunut, ja komerossa lipplattelee viikon verran valmistunut sima. Jossu syöksyy pullojen kimppeeseen, jotka kaatuvat kolisten pitkin lattiaa. Hän kahmaisee lähimmän pullon kiinni ja korkkaa sen. Rusinat singahtavat pintaan. Samassa pullon sisältö purskahtaa Jossun silmille, ja simagasmin saatuaan hän juo purkautumattoman nesteen siuksuunsa. Pian avautuu jo toinenkin pullo ja viikonloppuun mennessä simaholisti on kitannut 15 litraa kotitekoista 13-rusinaista simaa.

Kuva: JuhlaSima
Perfétionaale.
Tekijä: Meeri Paavoseppä.

Vappua on edelleen jäljellä, simat loppuneet ja kaupat auki. Täten Jossu päättää hassata viikon ruokarahat viiteen litraan kaupan simaa ja yhteen hillomunkkiin. Ahnaasti urhea simaholistikamme koluaa kaupan hyllyköt ja valitsee halvin mahdollista simaa seitsemän ja puolen litran edestä unohtaen täysin hillomunkin oston. Aivan yhtäkkiä Jossun verkkokalvoille iskee alfanaaras – JuhlaSima Perfétionaale! Pullo on kaunis yksilö. Sen muotoilu, visuaalisuus ja värikyvyys luovat suuren silmänautinnon. Sisällään sima välkehtii valoa vasten houkuttelevasti. Se kutsuu simaholista luokseen, kuten seireeni merimiestä tai kihokki kärpystä. Asiassa on yksi mutta; toinen simaholistolajin edustaja on saapunut paikalle. Alkaa voimainmittelö. Simaholistikamme tuijottavat toisiaan pokerinaamaisesti. Ilmekään ei värähdä, henkikään ei kulje. He keskittyvät kuin gepardi saaliiseensa.

Yhtäkkiä kaksikko ulahtaa ilmoille simahuudon ja ponnahtavat liikkeelle. Ennen kohtaamistaan he hidastavat ja alkavatkin tanssahdella toistensa ympärillä aggressiivisesti. Tämä on simaholistien perinteinen taistelutanssi, jossa paras tanssija voittaa ja saa haluamansa. Vastustaja luottaa simaholistien perinteiseen taistelutanssityyliin, joka sisältää hurjia piruetteja ja matokävelyä, kun taas Jossu kokeilee riskialtista Ekstrarusina-liikettä. Liike on pelätty suomalaisen simaholistien keskuudessa, sillä se sisältää ylimääräisen tervehdysten satunnaiselle ohikulkijalle. Jossu ei kuitenkaan vähästä säikähdä ja lähestyy kaupan pelästynyttä rouvasasiakasta itsevarmasti. Rouvapa sattuu olemaan itsekin simaholisti ja pamauttaa Jossulta tajun kankaalle Seitsemän litran sima -liikkeellä. Liikkeen on kerrottu olevan mahdoton, sillä on fysiikan lakien vastaista valmistaa simaa seitsemän litraa – kokeilkaa vaikka itse!

Parin tunnin jälkeen simaholisti Jossu herää putkasta. Hänen simavarantonsa on ryöstetty. Simaholistikamme tietää, ettei tule selviämään tulevaa paastovuotta ilman santsikierrosta. Hänen

tilanteensa on tukala. Vappu päättyy kahden tunnin kuluttua. Jossu tyytyy anelemaan epätoivoissaan vankilanjohtajaa tuomaan hänelle simapullon. Pyyntö evätään.

Tunnin kuluessa simakuluttajaliitto ja simaoikeusjärjestö Simasti saapuvat paikalle vaatimaan oikeutta Jossulle. Jossu vapautetaan. Hänellä on tunti aikaa etsiä simaa, sillä muutoin hänen päivänsä ovat luetut. Hän käyskentelee pari kauppa lävitse, mutta simahyllyt notkuvat tyhjinä. Epätoivoissaan hän tarkastaa kellonsa: vartti aikaa. Simaholistimme juoksee kadulle ja rupeaa kerjuulle. Mutta kukapa enää kellon käydessä kahtatoista antaisi simaholistille rahaa.

Kymmenen minuuttia on kulunut, joitten aikana simaholistimme on kokenut kaksi mielenmalttia, lempihattunsa katoamisen, pikkulasten pilkkanaurut ja tulipa vielä ryöstetyksi hohottavan sonnin toimesta.

Sitten paikalle saapuu odottamaton vieras: itse ylijumalatar Säde-Sima Hallusináta! Hän kumartuu vaikeroivan Jossun puoleen, ja ojentaa tälle monalisamaisen hymyn turvin seitsenlitraisesta simapullon. Jossun silmät aukeavat isoiksi: "Miten tämä voi olla? Ei se ole totta, ei se mitenkään..." hän aloittaa. Ylijumalatar vinkkaa silmäänsä ja jonkinlaisen telepaattisen yhteyden kautta Jossu saa kuulla seitsenlitraisesta siman reseptin. Hän saa tehtäväkseen levittää reseptiä kaikille maailman kansoille, jotta missään ei olisi seitenlitraisesta simasta puutetta. Näin simaholistimme Jossu on pelastunut ja elämä hymyilee hänelle taas.

Taustakuva: Pixabay

Kirjoittaja
Johannes Väisänen
– se simaholisti ainainen

Kuva: Simaholisti Jossu saa iskun seitsemän litran sima -liikkeestä.

Tekijä: Heikki Haapakoski.

Horoskoopit 2024

Teleskooppi on jälleen kaivettu naftaliinista ja tähtien salat avautuvat. Galaksit räjähtävät ja Keinonen laskeutuu rankaisemaan kaikkia. Mutta muutakin jännää tapahtuu.

Kauris (22.12.–19.1.)

Päätät aloittaa kuntoilun. Ensimmäisen lenkin kohdalla tuntuu, että henki lähtee. Syöt kuitenkin makkaran loppuun, koska ruokaa ei saa haaskata. Mietit siinä samalla aloittavasi kuntoilun sitten huomenna.

Vesimies (20.1.–19.2.)

Ihastut naapurin komeaan karvaturriin, joka rappukäytävässä iloisesti ulisten hyppää päällesi kuolaamaan, sormiasi haistelemaan ja jalkaasi nylkyttämään. Hänen koiransakin on ihan mukava.

Kalat (20.2.–20.3.)

Autoosi muuttaa asumaan bolivialainen miesoletettu. (Jos sinulla ei ole autoa, hän muuttaa kaimasi autoon.) Et tiedä, miten hän sinne päätyi, mutta koska hän maksaa kuitenkin vuokran ajallaan, niin annat hänen siellä olla. Asiaan mitenkään liittymättä päätät lähteä viikonloppuristeilylle Tallinnaan.

Oinas (21.3.–20.4.)

Innostut virkkaamisesta, sillä se auttaa kuulemma luentojen aikana keskittymään. Sinulla on kuitenkin kaksi vasenta kättä, ja puikkosi heiluvat niin rivakasti, että onnistut söhaisemaan kaveriasi niillä silmään. Huomaat, että vanhaa viisautta ”tikulla silmään sitä, joka vanhoja muistelee” pitäisi muuttaa muotoon ”virkkuukoukulla silmään sitä, joka päätään puistelee”.

Härkä (21.4.–20.5.)

Saat uuden kämppiksen. Aluksi suhtaudut asiaan positiivisesti, kunnes paljastuu, että kämppis on puoliksi saukko ja puoliksi pöllö lutraten kylpyhuoneessa ja liikkuen vain öisin. Olet jo tekemässä valituksen isännöitsijälle, kun muistatkin akkia, ettet edes asu soluasunnossa.

Kaksonen (21.5.–21.6.)

Asuinhuoneesi kattolamppu on *finito*: Et tiedä mitään elektroniikasta, joten soitat nohevan, riskin ystäväsä paikalle auttamaan. Pahus soikoon, hän ei pääsekään paikalle. Alistut-kohtaloosi ja tyydyt istumaan loppuvuoden pimeässä, sillä kynttilät ovat paloturvariski.

Rapu (22.6.–22.7.)

Päätät hieman siistiä asuntoasi. Vaatekaapin päältä et ole tainnut ikinä puhdistaa; kipeät tuolille ja tartut rivakasti pölyhuiskaan – liiankin rivakasti, sillä kaappi kaatuu romahtaen alas. Löydät kaapin takaa edellisen asukkaan sinne unohtaman rasiällisen Fazerin Vihreitä kuulia.

Vaaka (23.9.–22.10.)

Sinulle ei tapahdu yhtään mitään jännittävää tänä vuonna. Mutta tämä kelpaa sinulle mainiosti, sillä nautit yksitoikkoisuudesta. Mutta jotenkin aikaa on kulutettava, ja päätät kuluttaa sitä tuijottamalla maalin kuivumista. Tämäkin menee liian jännittäväksi. Päädyt lopulta lukemaan Julia Kristevan sekä Michel Foucault'n koko tuotannon.

Leijona (23.7.–22.8.)

Sinun tekee mieli maksalaatikkoo rusinoiden kera. Tehdessäsi jääkaappi-inventaariota huomaat kuitenkin, että aijai, maksalaatikko on mennyt vanhaksi. Lähdet lähikäyttöön, jossa kauhuksesi huomaat maksalaatikon hinnan nousseen 20 sentillä. Ostat tilalle Saarioisen lihamakaronilaatikkoo. Petyt huomatessasi makaronin olevan ihan normaalia makaronia.

Skorpioni (23.10.–22.11.)

Mietit, miksi Skorpionilla on aina pelkkiä huonoja ennustuksia. Haluat osoittaa tämän salaliittoteoriaksi ja näyttää, että myös skorpioni pystyy elämään normaalia, onnellista elämää. Lähtiessäsi kuuluttamaan tätä seinänaapureillesi kolautat kivuliaasti pikkubarpaasi pöydänjalkaan, kompastut portaissa ja unohtat kissan hännän oven väliin.

Neitsyt (23.8.–22.9.)

Kohtaat pitkän, tumman ja komean muukalaisen. Rakastutte ja muutatte yhteen, menette naimisiin. Saatte lapsia, hankitte kultaisen noutajan, kasvatatte punaisen tuvan oheen oman perunamaan. Elämä on auvoista ja ihanaa. Sitten heräät ja syöt lohdutukseksi rasiällisen Domino-keksejä. Elämä on ihanaa näinkin.

Jousimies (23.11.–22.12.)

Toisin kuin Vaaka, haluat kiihkeästi elämääsi jännitystä, ja etsit sitä kuumeisesti kissojen ja koirien kanssa. Huolimatta kaikista ponnisteluistasi on jännittävin löytämäsi asia kaapin perukoilla oleva homeinen leipä, jonka parasta ennen -merkintä on vuodelta 2013. Syöt sen silti, sillä sinähän tykkäät elää vaarallisesti.

**TÄHTIÄ TARKASTELLUT
JA 100 %:STI NIITÄ OIKEIN
TULKINNUT:
TEEMU RAINAMAA**

Sanelaisten sanailuja

Sanelaiset saivat tilaisuuden jakaa anonyymiyden turvin suurimpia salaisuuksiaan, mullistavimpia mielipiteitään ja aivottomimpia aivoituksiaan lehtemme upoudella tekstariportalstalla.

Kyllä minä tänä yönä tuun karjuu Hoosiannaa sängyssä.
- Retkeilyn jälkeen

sitä minä vaan mietin... että miksi sitä, suomenkieltä pitää edes opiskella... kaikihan senjo osaa...
- kysympähän vaan

MäyymämaumaumaumauuuMAUMAUMimimiumiuuu.....
miu
- Kisu

Sanella on oikeesti yhet Suomen hienoimmista haalareista!
- Petteri Järvinen

Sanon samaa mun 3-vuotiaalle mitä haluisin sanoo hallitukselle: "Pitää olla järkeä päässä ennen ku käyttää saksia!" ja "Ei saa purra!" Harmi vaan et hallitus ei kuuntele, vaikka kuinka jankkais
- Väsynyt Väsyneempi Väsynein

En jaksä väitellä politiikasta, näkökulmista, aarteista tai arvoista, koska kaikki on yhtä arvokkaita mun mielestä. Ratkaisuna esitän aina, että olen samaa mieltä keskustelukumppanini kanssa. Samalla olen vahingossa kerännyt kivantyyppin titteliä itselleni ;)
- Valehtelija

Sitsit olis unelmaa, mutta laina on loppu, on, ooon!
- Saneisti

Söin kerran natiaisena ruokakaupan pähkinälaarista yhden maapähkinän maksamatta siitä mtn. Ihan vain suuhuni pistin muiskmaisk. Hirvittävä rikos, tiedän. Ajattelin, että nyt ollaan isoa ja kovaa ja loppuu nössöily. Tunnontuskat olivat kuitenkin hirvittävät: pähkinän sangen tunkkaisen mitänsanomatonta makua seurasi kuumotus, häpeä, katumus ja lievä pahoinvointi. Ajattelin, että tässäkö se sitten oli, rikollisen urani lähtölaukaus. Sosiaalihuollosta jo soitellaan ja nuorisovankilasta varaillaan paikkoja. Vähintään nyt selkään saisin joltakulta. No, ei sitten tapahtunut yhtään mtn loppujen lopuksi. Kukaan ei saanut koskaan tietää (paitsi nyt). Kauppakaan ei mennyt konkurssiin maapähkinästä. Tuo kävi kuitenkin opetuksesta kaidalla tiellä pysymisestä.

- Pähkinäpsykoosi

Voitetaanks ensvuonnaki sitsit?
- Viisufani

Tajusin vasta aikuisena yksi kirkastuva hetki, että joulupukki suukon sai -biisissä nainen taitaa tietenkin suukottaa sitä omaa kumppaniaan. Miten minä, joka olen niin viisas, voin olla niin vähä-älyinen. En ollut ajatellut asiaa ollenkaan.

- Naiivisanelainen

Tiainen lenti uamalla ovelle ja rupes hupajamaan ett evakkoon pitäs lähtee. Kyssyin minkä tähän. Tiaenen vastas ett lumilyllerö isköö ja läks lentoon. Mietin ett mitä ihm—. Sit se selevis ku par pävee sen jäläkee lumilyhmerö toi uamupostin. Voe prkl!

- Takatalavi tulj takasi

Onko Joulupukin Kuuman linjan pukki smash vai pass? Keskustelkaa ryhmissä.

- Olenko friikki?

Aikuisuus on suuri huijaus. Ensin sitä tavoittelee täysi-ikäistymistä, sitten kouluunpääsyä, valmistumista, työelämää... Mutta mitäs nyt sitten?

- pettynyt

Auta!! Olen ihastunut kaikkiin sanelaisiin, en tiedä miten saan tunteeni kuriin

- Rakastunut

Päätoimittajien tajunnanvirtatekstit

Tässä mahdollisimman sekavassa ja sanelaisen painajaismaisessa tekstissä pääset tutustumaan, mitä päätoimittajien mielen sopukoissa oikein liikkuu (vai liikkuuko mitään). Heikki Haapakoski ja Johannes Väisänen löivät päänsä yhteen ja kokoontuivat luomaan tajunnanvirtatekstejä. Ensimmäisessä tehtävässä kaksikolle oli annettu viisi sanaa, asiaa tai ilmiötä, joitten pohjalta heidän tuli kirjoittaa tekstit lyhyessä ajassa **kirjoitusvirheitä korjaamatta** tai **ollenkaan pysähtymättä**. Toisessa tekstissä aikaraja on viisi minuuttia ja aihe on vapaa. Vasemmanpuoleiset tekstit ovat Johanneksen kynästä ja oikeanpuoleiset Heikin kyhäilemiä.

Miltä tekstien kirjoittaminen tuntui, Johannes Väisänen?

- Suhtauduin työhön avoimin mielin ja rupesin hommaan kiinnostuksella. Session jälkeen lukiessani kaiken kirjoittamani iski pieni kuumotus, että ei kai tätä hirviä julkaista, mutta ei niissä nyt mitään kamalan noloa ilmennyt :D Pahinta kesken kirjoittamisen oli tilanteet, joissa ei keksinyt kirjoitettavaa, mutta oli pakko sepustaa jotakin!

Mitä kommentoi puolestaan Heikki Haapakoski?

- Olihan se omanlaisensa koetus heittää taukoamatta tekstiä hatusta. Hyvin kiinnostava idea ja varmaankin vielä kiinnostavampi lopputulos, jonka julkaisukelpoisuudesta voi takuulla olla montaa mieltä. Yllättävän hyvinhän tuo silti meni, kenties otankin tämän vastedes tekniikkaseni kaikennäköisissä esseissä sun muissa tehtävissä. Lieneehän tämä joka tapauksessa huomattavasti laadukkaampaa ja sisältörikkaampaa tekstiä kuin mikään aiemmin kirjoittamani.

Jaa-a 3 h yöunet eivät kuulosta kivoilta. Kuu-
lostaa liikaa kasin aamuilta. Enkä oi-
keestraan tiää millo viimeks miullon
ollunna kasin aamuja. Viime aikoina
oon pikemminkin heränny vua klo
11 aekoihin. Mut tuloo kyl mieleen se yks kasin
aamu jolloin heräsin nukuiin pommiin mikä ei ole
normaalialia miulle. En oo vuosiin nukkunu pom-
miin varmaan joskus ala-asteella viimeks. Kamat
niskaan, sukat väärinpäin, hattu piähän ja bussiin
juoksemaan tai ei juoksemaan vaan bussia kohti
juoksemaan.

3 tunnin yöunet

Viime yönä en onneksi nukkunut kolmen
tunnin unia, vaikka niilläkin on use-
ampaan otteeseen saanut viimeisen
vuoden aikana pärjätä. Saine ilen teh-
tävät palautettua jo ennen yhtä (tie-
tysti yöllä), eli voin olla jopa suthteellisen ylpeä
itsestäni. Kyseinen tehtävä ei myöhästynytään
kuin reilun vuorokauden! En tiedä pärjääkö ku-
kaan varsinaisesti kolmen tunnin unilla, mutta
minä en ainakaan – silloin hökälöin joka aisassa
jatkuvasti. Tosin teen niin kyllä aina muutenkin,
että en tiedä mitä täystä nyt oikein pitäisi aja-
tella. Kolmen tunnin unet on kaiken kaikkiaan
sellainen kolme kautta ivis.

Oli hirven vasa maantiellä poekittaen jala jalla jala jala vei. Ja joo hirven vasoja kaks ja äetejään kaksinkappalein tuil vastaan Oulangan tiellä Kuusamossa kerran. Jäivät tielle ihmettelee ett herranjestas kuka sieltä tulee, sieltä hä tulee Jossu the Manke-likäsi ikälopulla romulla. Juoksivat sitten karkuun sellasta kyytiä ett hippulat ja hännännyoykät vin-ku. Koen itteni hirveksi, eiku mitä.

Hirven vasa

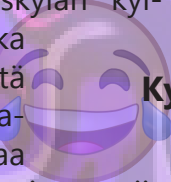

Hirveen vasat ovat hassuka eläimiä. Voisi jopa sanoa että ihan *hirveen* hassuja, kjuh kjuh :D Hirvikolarit tosin ovat ihan *hirvi*ttäviä. Hassua, miten hirvelle on englannissa useampia sanoja. Taas kerran suomen kieli loistaa ilmau-suu'an. Ntt älysin, että tuo kuulosti suhteellisen ivalliseslta, mutta preferoin tässä tapauksessa yhtä ilmausta, Ai niin, ne hirven vasat. Ne ovat pikkuisia hirviä, vähän kuin vaivat (tai kaltaiseni huuhaahumanistipäätoimittajat) ovat pieniä ihmisiä.

Kylpylästä ja nimenomaan Jyväskylän kylpylöistä mieleen tulee eniten Peurunka /Peuranka mikä hän nyt onkaan, Jkl:stä pohjosee 25 minaa autolla. Aeka halapa käyä, suosittelen kaekille. Taetaa siellä olla yks Pohjoismaeden suurimpia tae siis pisimpiä vesiliukumäkiä, joka kaartaa ulkokautta takaisin sisälle ja sisältää hyppyreitä, kyl oli uppee peli kerrassaan. Siinä sae iha addrenaaliniituijjauksen ku alako pimmeissä vesiliukumäkiputkistoissa vauhissa pelottaa :D

Kylpylä

En ole koskaan käyynyt kylpylässä. Itse asiassa, en ole käynyt edes kulpyammeessa suurin piirtein viiteentoista vuoteen. Nyt kuulostaa vähän pahalta, käyn siis kyllä suihkussa kuten normaalit ihmiset, mutta varsinaiseen ammeeseen en ole päässyt ikaikoihin. Harmittaa ähän, laosena perheelläni oli amme jossa tykkäsin pulikoida (onko tuo edes oikea sana?) Muistan myös syöneeni joskus ammeessa jotain porkkanwakarkkeja tms (onko sellaiset edes oikea asia=?) Mut joo, ammeet ja kylpylät on ejes.

Naapurit, mittee nuista kertoilla. Naapurissa asuu naapureita, joilla rikas historia. Kertoillako jkl:n vaiko kotiseuvun nuapureista. Jkl:n nuapureista kyl oes paljo kerrotatavat, siellon hirveesti kuhinaa ja elämää, huutoa, pauketta, bailausta, kukonkieuntaa jopa ja huutoaivastuksia, niitä perinteisi

Naapurit

ä klassisia stereotyyppisiä isäaivastuksia ja nimittäin ja huutopohgaukottelua. Siis haukottelua.

Naapurit. Ai että, rakkaat naapurit. Minulla on ollut viime aikoina valtavan paljon sanottavaa naapureistan9. Muuttama päivä sitten rakas seinänaapurini alkoi järestelemään koko kämpppäänsä tai jotain uudestaab ennen yhtä yöllä ja lisäksi ravasi jatkuvasti käytävässä kaikkia maailman ovia samanaikaisesti paiskoena . Minulla oli siis aamukahdeksashi luennolle :) Eilen taas heräsin aamulla alakerran naapureideni (parsikunnan) kauniiseen ja hyvin sivistyneeltä kuulostavan huutoriitelyyn. Sitä jatkui sellaisen about tunnin, olisinpa ymmärtänyt kietä jota he pihuiivat. Samalla heräsi huoli taloni äänireristykseen huonoudesta.

PÄÄTOIMITTAJIEN PÄÄTTÖMYYDET

Sain kuulla ett kotiseutunu koululle on hankittu pikkune minidkisi siis miniskidi imuri joka kulukoo koolun kääntävait siis kääntäviä ristiin rastiin ja putsoo immeisten kukkarot siis lattiat. Kerran se oli kadonnu ja ku sitä kututaa kuulemma taavetiks nii opet oli huutana ett tavatti siis taavetti ol karannu! Sit se var,aa var,maa löyty jostai komerosta kuiteski. Mukava kaveri varmasti. Jyväskylä matkakeskuksel on sellane kaveri, kiva klaveri, oiekein huomaavainen kaipari.

Robotti

Tulevatko robotit todlela valloittamaan maailman? (Tähän joku dramaattinen äänitehoste.) En ukso, aikanaak lähitulevaisuudessa – varsinkin kun katsoo tekoälyn vastauseten tasoa yksinkertaisiin kysymyksii. Ne S-kauppojen ruokarobotit (tän ei ole tarkoitus olla piilomainontaa, InSanella ei ole kaupallista yhteistyötä S-ryhmän kanssa) on tosi hassuja, voisikohan yhden sellaisen napata kadulta mukaan lemmiksiki? Kun esimerkiksi puluthan ei kuulu kenellenään, ne on ilmaisia... ei oo keltään pois jo uhten sellaisen kadulta vie.

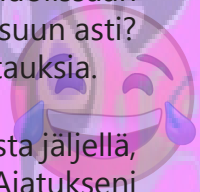
No niin, tiällä on Jossu Väiski Vemmelsääri kommentoimassa InSaneen tajunnanvirtatekstiä. Fiilispohjaisesti lähestyn tehtävää kuin räppikisaa ja suollan tekstiä siihen malliin että siinä noppeinkin kieli-immeinen mennöö jo sekasin kun miuta kuuntelloo. Pittääkin lisätä vauhtia. Mitäs tähän päivään on kuulunut? Rutosti opintoja. Kaksi luentoa, kokousteluua, esseitten kirjoittelua ja jos olisi ollut aikaa niin myös stressin vuoksi itkeskelyä :D mutta mihinkäs opiskelijalla sellaseen nyt aikaa olis, ei puhettakkaan. Sen sijjaan pittää miettiä luettavan kurssikirja Rouva Bovaryn hienostuneita sanankäänteitä ja -väännteitä ja adverbialinaalilausekkeita ja sun vaikka mitä substantiiviaddrenaliinisubjektihypermerkityksiä sun muita. Huhhuh! Hikkee tuo pukkaa jo ajatuskin.

**Vapaa
tajunnanvirta (5
min.)**

Nonnih, sitten erittäin eppinen vapaavalintainen ja vapaamuotoinen ja ties mikä tajunnanvirta. Harmikseni päässäni ei tällä hetkellä liiku oikein mitään, kuuntelen sateen ropinaa ikkunaani vasten ja katselen alas luksushuoneistostani maailman huipulta. Huomenna on taas maanantai, mikä on harmillista. Toivottavasti tämä lehti ei ilmesty maanantaina, vaikka olisihan se tietysti ainakin jonkinasteinen pirstytys siihen. Yritän löytää suunnan tekstilleni – pitäisikö minun ryhtyä pohtimaan suuria kysymyksiä elämästä ja kuolemasta? Mitäköhän lounasravintoloissa on ruokana huomenna? Pitäisikö lehden tasosta olla huolissaan kun tämäntasoista tekstiä päätyy julkaisuun asti? Niin paljon kysymyksiä, niin vähän vastauksia.

Hmm, minulla on vielä yli puolet ajasta jäljellä, hyvin kiintoisaa. Otahan se siika pois. Ajatukseni kulkevat hitaasti, vaikka käytän jokaista kolmesta aktiivisesta aivosolustani ainakin suhteellisen täydellä teholla. Vappu lähestyy. Tai tämän lehden julkaisun aikaan kai on jo vappu? Emt, hyvää vappua juuri sinulle joka luet tätä lausetta, jos siis vappu on lukuhetkesi aikaan. Nyt kuulostaa jo lähes Mikael Kosola -tason tekstiltä. Oi voi. Minun pitäisi ostaa asuntooni sohvapöytä, nyt käytän sellaisena kulahtanutta keittiötuolia. Läppärikin pitäisi laittaa lataukseen jos tahdon jatkaa näiden juttujen kirjoittelua. Aikani taitaa olla lopussa (kuulostipa dramaattiselta :D), toivottavasti nautit tästä tekstistä tai ainakin vältit vakavat aivovauriot.

Hymiöitten tekijä: Leon Mauno
Taustakuva: Pixabay

Lentävät kengät

Perustuu tositapahtumiin.

Pikku-Jossu: Setä! Setä! Kerro miulle taas höpsöjä tarinoitasi.

Tarina-Jossu: Vai höpsöjä tarinoita. Tjaa-a. Minkäslaesen tarinan haluaisit tällä kertoo kuulla?

Pikku-Jossu: Kerro miulle niitä tarinoita teatterista!

Tarina-Jossu: Teatterista? No mikäpä jottei. Otahan mukava asento. Tällä kertoo suat kuulla tarinan, joka tapahtui muutama vuosi sitten jossakin Savon muan perukoilla. Esiinnyin silloin sivuroolissa ja näyttelin piähenkilön poekaa. Oli vuoroni astua lavalle. Sali oli täynnä immeisiä. Muita ei lavalla ollut, joten kaekkien katseet nauliutuivat miuhun. Tilassa vallitsi hiljaisuus. Ainoastaan valonheittimistä pääsi pieni tuhina. Jossakin kärpänen surrautteli lentelemään. Takarivissä satunnainen taskuvaras pihisti jo kolmatta lompakkoaan. Kuuluvimpana kaikista kopisivat kenkäni puista lavaa vasten. Ilmassa oli oma tuoksunsa, sellainen, joka vanhasta kylätalosta lähtee – hiukan tunkkainen, joka hivelee nokan karvoja ja mustapäitä, mutta jota on oppinut sisimmässään rakastamaan.

Saavun keskilavalle. Lava itsessään on hyvin pieni, joten toellisuudessa näyttelijöitten lämpiöstä kävelee parilla askelilla lavan keskiosaan. Nostan katsettani jonnekin yleisön yläpuolelle egyptiläisessä asennossa. Rupean hupajamaan vuorosanojani. Otan farkkutakkini taskusta pienen peilin ja kamman ja suin hiuksiani itseäni peilaillen. Jaloissani olevat punaiset housut viittaavat hahmoni perustuvan kasarille.

Vuorosanat soljuvat suustani kuin itseltään. Mikä voisikaan olla huvittavampaa kuin Savon muan kasvatti viäntelemässä reploja Stadin slangilla. Toivottavasti yleisössä ei ole ketään pk-seudulta... Jos on, niin otan osaa enkä vastaa seurauksista, sillä kuten Savossa sanotaan: vastuu on kuulijalla!

Istahdan yksinkertaiselle, punaiselle sohvalle. Se on sangen kova takalistoni alla, enkä vaivaudu kuluttamaan takabokkini ihokerrosta sen vuoksi, joten nousen seisomaan. Nyt miun on näyteltävä vihaista. Saan mahtavan ajatuksen lisätä kohtauksen voimallisuutta, ja päätän paiskoa kenkäni lavan puiselle lattialle. Kaikki menee hyvin, sinkautan kenkäni lattiaan kiroitessani raivokkaan perkeleen. Anteeksi. Korjaan edellistä virkettä. Kaikki menee päin mäntyä, paiskaan kenkäni lattiaan, josta ne raivokkaan perkeleen saattelminä lennähtävät yleisön joukkoon pitkässä kaarella.

Pikku-Jossu: Mitä sitten kävi?

Tarina-Jossu: Jään silmät suurina epäuskon vallassa tuijottamaan niitten perään. Oikeasti en tuijottanut, vuan jatkoin rutiininomaisesti vuorosanojeni suoltamista ja elläytymistä. Eturivissä sattui onneksi istumaan ohjaajani, joka kiikutti lentokenkäni lavan etuosaan, josta ne poimin hammasta purren. Poistuין lavalta käsikirjoituksen mukaan. Sen pituinen se.

Johannes Väisänen
– se tarinankertoja hirmuinen

*Maailma on kaunis
Jos sen vain huomaa
Lennä, lennä aulis
Sinäkin olet kaunis.*

~ imelä pelto

*Minä tunnen kuinka vappu loppuu
Ei se ehtinyt alkaakaan
Kotiin jäämiseen kyllä tottuu
Kun en lähde loskapaskassa talsimaan*

*Takatalven tosi vahva kestää
Ei metrin hanget kutsu juhlimaan
Mutta kuka voisi meitä estää
Kun mä hyppään sohjoon kanssasi
polskimaan
(Hyppään polskimaan!)*

~ kuha